

# Helyi Esélyegyenlőségi Program

Domaszék Nagyközségi  
Önkormányzat



2018-2023

HEP 2021. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATA



## Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	67
1. A HEP IT részletei.....	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	67
<i>A beavatkozások megvalósítói</i> .....	69
<i>Jövőképünk</i> .....	69
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	70
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve 2021-es felülvizsgálat során módosult (HEP IT).....	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	73
3. Megvalósítás.....	77
A megvalósítás előkészítése.....	77
A megvalósítás folyamata.....	77
Monitoring és visszacsatolás.....	78
Nyilvánosság.....	78
Érvényesülés, módosítás.....	80
4. Elfogadás módja és dátuma.....	82

## **HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM ÁTTEKINTÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA**

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv) 31. § (1) bekezdése szerint, a települési önkormányzat öt évente 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni

Az Ebktv. 31.§. (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A törvény előírja a települési önkormányzatok számára a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program (HEP) elkészítését.

A HEP helyzetelemzésből (HEP HE) és intézkedési tervből (HEP IT) áll, amelyet a települési önkormányzat öt évente öt év időtartamra fogad el és két évente felülvizsgál.

Domaszék Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 70/2019.(III.28.) számú határozatával fogadta el öt év időtartamra a jelenleg hatályos, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, érvényesülését biztosító Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Az Ebktv. 31.§. (4) bekezdése alapján a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a HEP-et felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A 2021-es HEP 1. felülvizsgálat során bekerült kiegészítések ARIAL betűtípussal, 11-es betűmérettel kerültek rögzítésre a dokumentumban.

## Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

### Bevezetés

*Domaszék Nagyközségi Önkormányzat az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, érvényesülését biztosító programokat, intézkedéseket már korábban számba vette és Domaszék Község Önkormányzatának 116/2013. (V. 2.) Kt. számú határozatával elfogadta a jelenleg hatályos Esélyegyenlőségi Programját. Az eltelt időszak általános tapasztalata, hogy a megvalósítás az Önkormányzat részéről folyamatos, aktív beavatkozást igényelt és igényel a továbbiakban is.*

*Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Domaszék Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.*

*Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait<sup>1</sup>, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.*

### A település bemutatása

*Domaszék település, mint önálló község nem túl régi múltra tekint vissza: 1952. január 1-jén lett önálló település.*

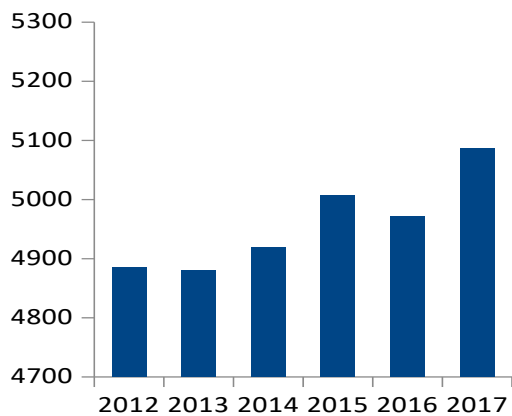
*Településünk a megyeszékhelytől, Szegedtől mindössze 12 km-re, 52 km<sup>2</sup> területen fekszik. Az újonnan átadott M5-ös autópálya-szakaszról közvetlen lehajtóval rendelkezik. A legfiatalabb a környező falvak között, s egyben a legdinamikusabban fejlődő is. A '80-as évek óta számottevő a Szegedről való kiköltözés. Minimális visszaesés csak 2016. évben volt tapasztalható, ezt követően tovább nőtt a lakónépesség száma településünkön. A kitelepülők között nagy az értelmiségiek aránya, a kiköltözést alapvetően a település jó infrastruktúráis ellátottsága, kellemes lakóhelyi környezete és belterületének rendezettsége segítette elő.*

<sup>1</sup> Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

**1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén**

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	4885	bázis év
2013	4880	99,9%
2014	4919	100,8%
2015	5007	101,8%
2016	4971	99,3%
2017	5086	102,3%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



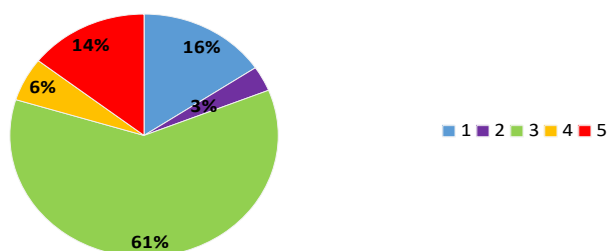
*A fenti táblázat és diagram jól mutatja, hogy Domaszék lakosságmegtartó képessége megfelelő, a 2016. éves csekély visszaesést leszámítva, növekszik a lakónépesség száma. A 2017. december 31-i népesség nyilvántartási adatok alapján 5086 fő volt Domaszék lélekszáma és jelenleg is meghaladja az 5.000 főt, 5084 fő él Domaszéken. Az új beköltözők nélkül a falu népessége kevesebb lenne, és nélkülük feltehetően csökkenne a lakosság szám.*

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

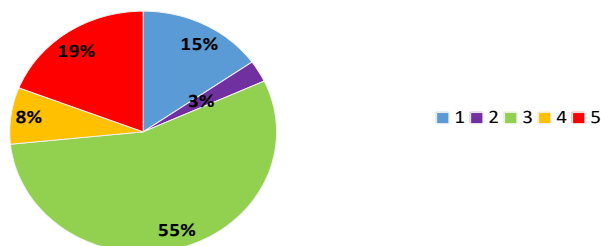
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
<b>Állandó népesség száma</b> (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 605	2 482	<b>5 087</b>	<b>51,21%</b>	<b>48,79%</b>
<b>0-2 évesek</b> (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			135		
<b>0-14 éves</b> (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	406	377	783	7,98%	7,41%
<b>15-17 éves</b> (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	87	72	159	1,71%	1,42%
<b>18-59 éves</b> (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 585	1 372	2 957	31,16%	26,97%
<b>60-64 éves</b> (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	151	188	339	2,97%	3,70%
<b>65 év feletti</b> (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	376	473	849	7,39%	9,30%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása



Állandó népesség - nők életkori megoszlása



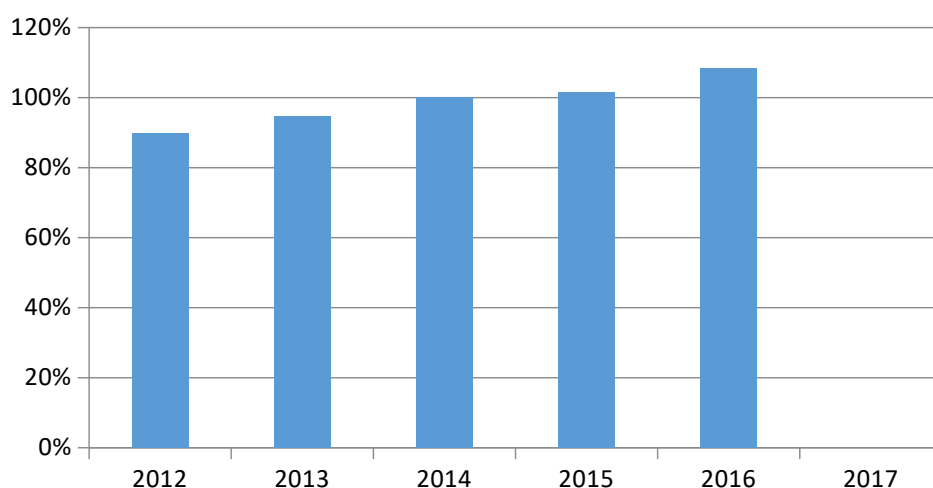
Állandó népesség arányait tekintve a kor és a nemek arányainak eloszlása tekintetében a 2016-os adatokból kiindulva megállapítható, hogy a nemek százalékos eloszlása 60 éves korig a férfiak javára billen. A 60, illetve 65 éves kortól azonban a nők százalékos aránya lesz magasabb. A nők aránya 9,30% míg a férfiaké csupán 7,39%. Az oka ennek az lehet, hogy a férfiak halandósága magasabb, mint a nőké, sajnos országos szinten is. Érdekes még a kor szerinti eloszlást is megvizsgálni, amiből kiderül, hogy a településünkön a 18-59 év közötti korúak 2957 fővel vannak a legtöbben.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	698	778	89,72%
2013	725	765	94,77%
2014	774	773	100,13%
2015	804	791	101,64%
2016	849	783	108,43%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)



*Sajnos elmondható, hogy 2012. évtől településünk öregedési indexe egyenletes növekedő tendenciát mutat.*

*Ezek az értékek mégis kiemelkedően jó értékek az országos átlaghoz képest. A 3. számú táblázat adatai jól mutatják, hogy míg nőtt a 65 év feletti lakosok száma, addig a 14 év alatti lakosok száma nagyjából alig változott a korábbi évekhez képest. Azt gondoljuk, hogy még fokozottabban kell odafigyelni és követni a változásokat. A babakötvény és babatalálkozó megszervezése mellett továbbra is nagy szükség lesz olyan lehetőségek átgondolására és bevezetésére, mely a gyermekvállalást a fiatalok körében előmozdíthatja településünkön.*

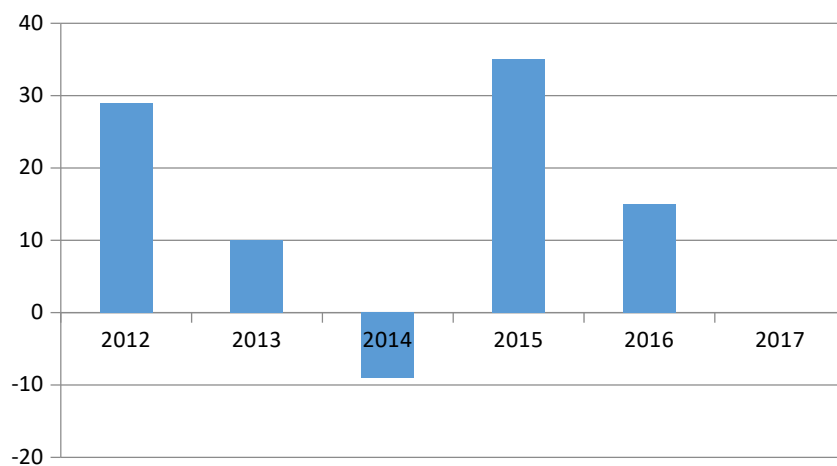
A jövőben új belterületi építési ingatlanok kialakítását, közművekkel ellátását tervezi az önkormányzat. Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk településünk fiatalos arculatának kialakítására, kedvező feltételeket teremtve az ideköltözők letelepedéséhez és a gyermekvállalásához.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetett értéke száma (TS 0602)
2012	134	105	29	5,9
2013	130	120	10	2
2014	161	170	-9	-1,8
2015	161	126	35	6,9
2016	192	177	15	2,95
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások egyenlege (fő)



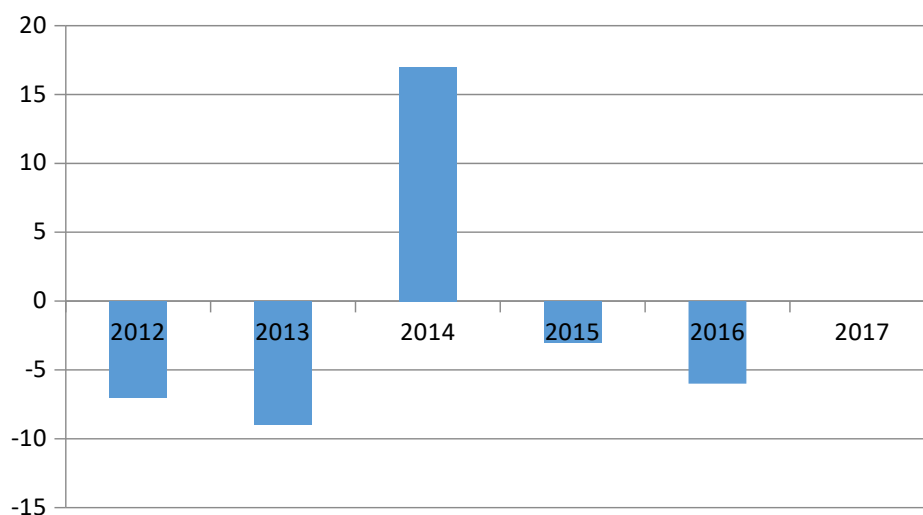
*Elmondhatjuk, hogy 2014. év kivételével a településre költözés volt domináns. A 2012. és 2015.években kiugróan nagy létszámban költöztek Domaszékre.*

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületek száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	36	43	-7
2013	36	45	-9
2014	46	29	17
2015	36	39	-3
2016	33	39	-6
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás (fő)



*Megfigyelhető, hogy a népességszám folyamatos növekedése mellett még mindig nem jellemző a természetes szaporodás növekedése. 2014. év kivételével minden évben negatív értéket mutat, azaz többen halnak meg, mint amennyien születnek a településen.*

*Nagyközségünk gazdasága fejlett mezőgazdaságára épül, amelyben a talaj és éghajlati adottságokat kihasználva a kertészeti kultúrák termesztése a meghatározó. Szőlő-, gyümölcs-, és zöldségtermesztés jellemzi, kiváló adottságokkal rendelkezik a sárgarépa és gyökérzöldség termesztéséhez.*

*A település önkormányzata olyan befektetőket, munkaadókat keres, akik Domaszék kedvező éghajlati és földrajzi adottságait kihasználva képesek új munkahelyeket teremteni.*

*A munkahelyek bővítésével megvalósulhat a településen élők életszínvonalának javulása és esélyeinek bővülése.*

*A település infrastrukturális adottságai megfelelőek, szilárd burkolatú úthálózata kielégítő állapotban van. A település tömegközlekedése megoldott, a sűrű buszjáratok a megyeszékhelyre lehetővé teszik a naponta ingázók közlekedését.*

*A lakosok életminőségét nagymértékben javítják a jól működő intézményeink, szociális és tanyagondnoki szolgáltatás, két háziorvosi egy gyermekorvosi körzet a színvonalas bölcsődei és óvodai ellátás, valamint a nyolcosztályos általános iskola és a sportcsarnok működése.*

*Domaszék Nagyközségi Önkormányzat az utóbbi években kiemelt figyelmet szentel az épített emlékek, kulturális szempontból fontos építmények megőrzésének, felújításának és folyamatos üzemeltetésének. Az intézkedések kedvező hatásait a település lakossága érezheti, valamint ez is növeli a község vonzerejét, mind turisztikai, mind pedig népességnövelés tekintetében.*

## **Értékeink, küldetésünk**

*Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.*

*Domaszék Nagyközségi Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a működést, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását. Hagyományok ápolása, az igaz értékek átadása melletti elköteleződés, örömet és elégedettséget okoz minden településen élő embernek.*

*Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.*

Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód:

A Domaszék Nagyközség Önkormányzatának célja, hogy a foglalkoztatás során megelőzze és megakadályozza a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését – különösen koruk, nemük, egészségi és családi állapotuk, nemzetiségük, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. alapján.

A megkülönböztetés tilalma kiterjed a munkaerő felvételre, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására és az egyéb, foglalkoztatással összefüggő közvetlen és közvetett helyzetekre. Nem tartoznak a foglalkoztatással összefüggő megkülönböztetés tilalma alá a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő szükséges megkülönböztetés esetei.

Az egyenlő bánásmód elve nem akadályozza Domaszék Nagyközség Önkormányzatot, hogy bizonyos előnyöket nyújtó intézkedéseket tartson fenn vagy fogadjon el abból a célból, hogy a hátrányos helyzetű csoport(ok) számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítse, illetve hogy a szakmai előmenetelben őket érő hátrányokat megakadályozza vagy kiegyenlítse.

Az emberi méltóság és a személyiségi jogok tiszteletben tartása:

Cél, hogy településünkön a munkáltatók a foglalkoztatás során tiszteletben tartsák a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A szervezet a saját és a munkavállalók érdekeit figyelembe véve, azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakövetelményeket, munkahelyi légkört alakítson ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

Partneri kapcsolat, együttműködés:

Az egyenlő bánásmód követelményét a Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala jogviszonyai létesítése során, jogviszonyaiban, eljárásai és intézkedései során megtartja.

A Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala a munkaszervezési alapidokumentum(ok) neve, pl. közszolgálati szabályzat, SZMSZ, stratégiák, munkavédelmi, minőségirányítási dokumentumok stb. felülvizsgálatát a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmód elvét szem előtt tartva végzi el.

Célok
-------

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Domaszék település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,  
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,  
a diszkriminációmentességet,  
szegregációmentességet,

*a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).*

### A HEP helyzetelemző részének célja

*Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.*

*E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.*

*További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.*

*A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.*

### A HEP IT célja

*Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.*

*További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.*

*Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.*

## 1. Jogszabályi háttér bemutatása

### 1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

### 1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A törvényi előírásokon túl, a rendeletek célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

2008-ban Domaszék Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a 22/2008.(V.29.) számú Kt. rendeletet a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásról.

A 14/2011. (IX.08.) számú Kt. rendelet, az egyes szociális ellátásokról szól. Ezen felül létrehozták még a 21/2008. (V.29.) számú Kt. rendeletet, melyet a Bursa Hungarica

*Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozás helyi szabályairól alkottak meg.*

*A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltartott gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk. A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.*

## **2. Stratégiai környezet bemutatása**

*2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal*

*A helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. tv. 10§ (1) bekezdés d.) pontja alapján a képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg gazdasági programját.*

*A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják és előmozdítják a helyi esélyegyenlőség megvalósítását.*

*A község lakosságának növekedése, valamint a fiatalok helyben maradása érdekében az „élhetőbb falu” megteremtése a cél. A szükséges forrásokat a település fejlesztéséhez meg kell teremteni részben pályázati forrásokból, illetve önerőről is gondoskodni kell.*

*Az önkormányzat kötelező feladata a település lakosságának kiszolgálása érdekében az intézményrendszer működtetése, fejlesztése, korszerűsítése. Fontos cél a kapacitásbővítés bölcsődében, óvodában és az iskolában is. Újabb tantermek, iskolai ebédlő kialakítása és az iskolaépület, sportcsarnok akadálymentesítésének megvalósítása elengedhetetlenül szükséges az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.*

*A családsegítő, gyermekjóléti és védőnői szolgálat intézményének keretein belül működő szociális ellátás további fejlesztést igényel. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mint szakfeladat megszűnt. Hiányának pótlására az Önkormányzat mobiltelefonos elérhetőséget biztosít, jelenleg 20 db telefonkészüléket helyezett ki idős, magányos, elszigetelt tanyai emberekhez. Gondoljunk csak arra, hogy az időben nyújtott orvosi segítség sok esetben életmentő lehet számukra.*

*Nagy szükség lenne még a tanyagondnoki szolgáltatás gépjárműparkjának megújítására. A lakosság megkedvelte a szolgálat nyújtotta előnyöket, nagy igény jelentkezik főleg a gondozottak házi orvoshoz, egyéb szakrendelésre történő szállítására. A házi orvosok is gyakran kérik a szolgálatok közreműködését ebben. A tanyán élő idős emberek esélyegyenlőségének javítása több szempontból is elengedhetetlenül szükséges. Mindenképpen segíteni kell azokon az embereken, akik önjelöltől nem képesek, vagy csak nagy nehézségek árán tudnának hozzájutni alapvető szükségleteik kielégítéséhez. A szolgálat segítségével az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy mindennapjainkat a lakóhelyi hátrányok ellenére megszokott lakókörnyezetükben, saját otthonukban töltsék, és fizikai állapotuk, családi helyzetük megváltozása esetén is minél később vagy egyáltalán ne szoruljanak intézményi szakosított ellátásra.*

*Biztosítani kell a településen lévő gyerekeknek és fiataloknak, hogy kulturált, biztonságos környezetben tölthessék szabadidejüket. Európai Uniói szabványoknak megfelelő játszótereket kell létrehozni, nagy létszámú közösségi események befogadására is alkalmas épület kialakítására (Kultúrház) van szükség, ahol igényes, tartalmas szórakozási lehetőségeket, állandó programokat kell biztosítani. Meg kell találni az ezekhez szükséges pályázati lehetőségeket, együtt kell működni civil szervezetekkel, vállalkozókkal.*

*Támogatni kell a civil szervezetek működését, új közösségek létrehozását a kulturális és sportélet elősegítése érdekében.*

*Munkahelyteremtés érdekében az önkormányzat módosítja a rendezési tervét, hogy a vállalkozások Domaszékre tudjanak települni. Nagy lehetőség van a falusi turizmus beindításában, fejlesztésében, melyhez a Leader+ program adta pénzügyi forrást igénybe kell venni. A sikeres program folytán új munkahelyek teremthetnek a mezőgazdasági tevékenység mellett új jövedelemforrásként.*

*Fontos cél az információáramlás megteremtése, a nyilvánosság gyors és korrekt tájékoztatása.*

*Mindenkinek hozzáférhetőek legyenek azok az információk, amelyekkel az esélyegyenlőség számukra biztosítható. Folytatni kell a tehát a Hírmondó ingyenes megjelentetését, a helyi önkormányzati domaszéki csatorna szolgáltatásainak továbbfejlesztését (a képűjság mellett aktuális hírműsorok közvetítése), a település honlapja által biztosított lehetőség maximális kihasználását.*

*Teret adunk a helyi híreknek!*

*Domaszék Nagyközség Önkormányzat üzemelteti a DOMASZÉKI HírTér oldalt, amely tartalmában szorosan összefügg a Domaszéki Hírmondó helyi újsággal és a <https://www.domaszek.hu> weboldallal. Domaszék Nagyközség Önkormányzat hírei, a településsel és intézményeivel kapcsolatosan tájékoztatást adnak képes videós beszámolókkal a rendezvényekről és aktualitásokról. Az oldalra feltöltött képeket és videókat bárki szabadon felhasználhatja, megoszthatja a forrás megjelölésével. A lakosok kérdéseket tehetnek fel és üzeneteket küldhetnek, melyekre az illetékes megpróbál mielőbb válaszolni.*

## *2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása*

*Domaszék a Szegedi kistérséghez tartozó település, emellett közvetlenül határos a Homokháti Kistérséggel és annak központját jelentő Mórahalom várossal. A Szegedi kistérség meghatározó eleme Szeged, mely szoros kapcsolatban áll a városkörnyék, az agglomeráció településeivel. Szeged megyeszékhely, és a Dél-alföldi régió központja.*

*Ezen pozíciójánál fogva hozzájárul térsége és régiója kiegyensúlyozott, fenntartható fejlődéséhez, a növekedés és foglalkoztatás mozgatórugója.*

*A településközség lakói számára az alapfokúnál magasabb oktatási, egészségügyi, és közigazgatási intézmények Szegeden állnak rendelkezésre. A domaszéki lakosság nagy része Szegeden talál munkahelyet is, nagy az ingázók száma.*

*Domaszék Község Önkormányzatának Képviselő-testülete más környező településekkel együtt 2008-ban társult, a közösségi szolgáltatások térségi szinten történő kiegyenlített, magas színvonalú és minőségű ellátása érdekében. Létrejött a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, melynek keretében működik a szociális alapellátások rendszere településünkön. A kistérségi társulás célja az Egyesített Szociális Intézmény létrehozásával, hogy a társult önkormányzatok közös összefogásával magas szakmai színvonalon, hatékonyan tudja megvalósítani a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 86. §(1)-(2) bekezdése, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi III. tv. 94-94/A. §-a alapján kötelező szolgáltatásokat, továbbá egyes egészségügyi alapellátásokat és önként vállalt feladatokat.*

*A Domaszéki Családsegítő Szolgálat Szegedi kistérséghez történő integrációját követően a lakosok számára bővült a szociális szolgáltatások elérhetőségének lehetősége. Ilyen például a családsegítés keretein belül a jogász és a pszichológusi tanácsadás, ahol a kistérségi kollégák ingyenesen állnak a lakosok rendelkezésére. Gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, hajléktalan ellátás, szenvedélybetegek szociális ellátása, idősek otthona, idősek és a fogyatékosok nappali ellátása szintén a kistérségi intézmények keretein belül megoldott.*

*Községünkben a bölcsődei ellátás, a védőnői szolgáltatás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, tanyagondnoki szolgáltatás már korábban is működött. Az Egyesített Szociális Intézményhez csatlakozás a már meglévő ellátások magasabb színvonalon való működését, illetve újabb ellátási lehetőségek biztosítását eredményezte.*

## *2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása*

*A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait, intézmények nyilvántartásait és*

statisztikáit. Hiányzó adatmezők a 2017. évi adatoknál fordulnak elő. A TEIR adatbázisban hiányosan állnak rendelkezésre erre az évre vonatkozó adatok.

### 3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

Településünkön az eredeti roma lakosság száma továbbra sem mutat növekedést. Egy-két család vallja csupán romának magát, ám ők saját akaratukból asszimilálódásra törekszenek, nem kívánják, hogy romaként határozzák meg őket, és nem kérnek sem roma érdekképviseletet, sem roma identitásuk megőrzésére irányuló lehetőségeket.

Jelentősebb a Romániából idénymunkára ideutazó romák száma, akik hónapokra letelepednek községünkben, ám státuszuk a település szempontjából tisztázatlan. Alkalmi munkát vállalnak a mezőgazdasági idénymunkákhoz igazodva, magukkal hozzák a családtagjaikat is, mely a roma népesség átmeneti, sokszor hónapokra kiterjedő megnövekedését jelenti. Létszámuk a statisztikai adatokban nem kimutatható, de százötven-kétszáz fő közé tehető. Mivel csak idénymunkára érkeznek, nem épülnek be községünk életébe, nem tartják be a településen kialakult írott, illetve íratlan szabályokat. Vannak családok, akik közülük letelepednek a községben, gyerekeik iskolába járnak, hosszú távra terveznek, de többségük nem ilyen.

Az idénymunkára érkező roma emberek az esélyegyenlőségi tervezésbe nem építhetők be, ugyanakkor azzal, hogy hónapokig itt tartózkodnak, egy gyakorlatilag mindentől független státuszban, mégiscsak településünk életének részesei. Igénybe kell venniük bizonyos, pl. egészségügyi szolgáltatásokat, közlekednek, vásárolnak, itt élnek, családjukkal, gyermekeikkel, sokszor a gyermekek fejlődéséhez nem megfelelő körülmények között.

Gyakorlatilag egy követhetetlen helyzetű és tervezhetetlen létszámú roma népesség jelenik meg a településen, melyet figyelembe kell venni ahhoz, hogy Domaszék továbbra is élhető, fejlődő, vonzó település maradjon.

#### 3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok,

alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

### 3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-vben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is

#### a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1805	1663	3 468	109,25	6,1%	109	6,6%	218	6,3%
2013	1815	1670	3 485	97	5,3%	88,75	5,3%	186	5,3%
2014	1812	1645	3 457	83,75	4,6%	71,75	4,4%	156	4,5%
2015	1827	1651	3 478	59,5	3,3%	66,5	4,0%	126	3,6%
2016	1823	1632	3 455	61	3,3%	69,25	4,2%	130	3,8%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	61	#ÉRTÉK!	56,5	#ÉRTÉK!	118	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megfigyelhető, hogy Domaszéken a nyilvántartott álláskeresők aránya mind a nők mind a férfiak tekintetében is kedvezően alakult az utóbbi 6 évben. Elmondható, hogy míg 2008 és 2012 évek között folyamatos emelkedést mutatott az álláskeresők száma, addig 2012. évtől ez a tendencia megváltozott és a regisztrált munkanélküliek száma 2016. évre szinte felére csökkent. Megállapítható, hogy Domaszék 15-64 év közötti lakónépességének 6,3%-ról 3,8%-ra csökkent a munkanélküliek aránya.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		197	186	156	126	130	98
20 év alatt (TS 1002)	Fő	3,5	4	3	1,5	3	1
	%	1,8%	2,2%	1,9%	1,2%	2,3%	1,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	24	25,75	22,5	16	12	9,5
	%	12,2%	13,9%	14,5%	12,7%	9,2%	9,7%
25-29 év (TS 1004)	Fő	19,25	16	11,25	6,75	9,5	6,75
	%	9,8%	8,6%	7,2%	5,4%	7,3%	6,9%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5	16,75	17,75	14,25	12,5	8
	%	2,5%	9,0%	11,4%	11,3%	9,6%	8,2%
35-39 év (TS 1006)	Fő	23,5	18,5	9,75	10,75	11,75	7,25
	%	12,0%	10,0%	6,3%	8,5%	9,0%	7,4%
40-44 év (TS 1007)	Fő	30,25	19,25	20	16	16,25	8,75
	%	15,4%	10,4%	12,9%	12,7%	12,5%	9,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	32	32	23,75	15,5	21	19
	%	16,3%	17,2%	15,3%	12,3%	16,1%	19,5%
50-54 év (TS 1009)	Fő	29,25	25,5	21,25	19,5	17,25	13
	%	14,9%	13,7%	13,7%	15,5%	13,2%	13,3%
55-59 év (TS 1010)	Fő	23,25	22	19,75	12	13,75	8,75
	%	11,8%	11,8%	12,7%	9,5%	10,6%	9,0%
59 év felett (TS 1011)	Fő	6,5	6	6,5	13,75	13,25	15,5
	%	3,3%	3,2%	4,2%	10,9%	10,2%	15,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Állás keresők korcsoportok szerinti bontásából kiderül, hogy az utóbbi 6 évben a 2012. évtől az 59 éves korosztályig viszonylag jól alakult, csökken a munkanélküliek száma. Míg 2008-2011 években a közép korosztály 41-60 év közötti állás keresők száma növekedett, addig a 2012-2017 években az 59 év felettek, azaz a nyugdíj előtt állók elhelyezkedési lehetőségei csökkentek Domaszéken. Nyugdíj előtti állás keresési segély igénylésére van lehetősége azoknak az állás keresőknek, akik nyilvántartásban voltak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott t állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott t állás keresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	23,71	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	28,26	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	20,55	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	30,56	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	25	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	26,17	n.a	n.a	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya a 2012-2017-ig terjedő időszakban 23,71%-26,17% között mozgott. Elmondható, hogy ez az érték

2008-2011. években 42,2%-50,0%, magasabb volt. Az adatokból megállapítható, hogy az utóbbi években kedvezően alakult a tartós munkanélküliek aránya.

Az elmúlt évek tendenciája, hogy kellő elszántság és motiváció megléte esetén sikerül az álláshoz jutás. Családsegítő szolgálathoz forduló álláskeresőket hozzásegítik a Kormányhivatal Foglalkozási Osztályával történő kapcsolatfelvételhez, és a további kapcsolattartáshoz. Ehhez időpontot kérnek, telefonon kapcsolatot tartanak és a megjelenési időpontokra tanyagondnoki szolgáltatást biztosítanak, hogy a külterületi lakóhely se legyen hátrány a közlekedésben.

A motiváció fenntartása mellett önéletrajz megírásával, elküldésével (fénymásolás, szkennelés), email cím létrehozásával segítik a munkavállalókat.

#### b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	93,1%	86,9%	6,9%	13,1%
2011	97,7%	95,1%	2,3%	4,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

*Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők arányát a 2011-es népszámlálási adatok mutatják. Korábbi 2001-es adatokkal összehasonlítva arányaiban csökkenést mutatnak a felmérések, mind a férfiak, mind a nők tekintetében.*

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott tálláskereső száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott tálláskereső száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott tálláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	218	2	0,9%	56,5	25,9%	159,75	73,2%
2013	186	0,5	0,3%	47,5	25,6%	137,75	74,2%
2014	156	1	0,6%	35	22,5%	119,5	76,8%
2015	126	1	0,8%	30	23,8%	95	75,4%
2016	130	0,75	0,6%	35	26,9%	94,5	72,6%
2017	118	1	0,4%	34	28,9%	83	70,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség mutatói és az alacsony iskolázottság arányai településünkön nem függenek össze. A nyilvántartott tálláskeresők közül a 8 osztálynál kevesebbet végzettek száma nagyon kevés és arányaiban is csökkenő tendenciát mutat, a 2012-2017. évig 0,9%-ról 0,4%-ra csökkent. Megfigyelhető, hogy a munkanélküliség a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeknél jóval nagyobb arányú és 2012-től 2017-ig szinte alig csökkent, 73,2%-ról 70,6%-ra. A településünkön nem működik általános iskolai és középiskolai felnőttoktatás sem.

### c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás rendszerével kapcsolatban támasztott egyik legfontosabb kormányzati célkitűzés, hogy a közfoglalkoztatottak képességeikhez mérten értékteremtő munkát végezzenek és a közfoglalkoztatás rendszeréből a munkaerőpiacra minél nagyobb arányban visszakerüljenek. A visszajuttatás elősegítésének egyik meghatározó eszköze a közfoglalkoztatott piaci igényeknek megfelelő alap-, illetve szak- és továbbképzésben való részesítése.

Megfigyelhető, hogy a településen a közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökkent. Míg 2012-ben 43 fő vett részt, addig 2017-ben és 2018-ban is mindössze 10 fő volt a közfoglalkoztatottak létszáma.

2011.szeptember 1-től hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI.tv., amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Az önkormányzatok helyett a járási hivatalokhoz került a közfoglalkoztatás.

A településen közfoglalkoztatásban dolgozók egy része a település intézményeiben kapnak feladatokat.

*Szociális Szövetkezetek megalakulásával munkalehetőség nyílik, hogy a közfoglalkoztatásban lévő emberek visszataláljanak a munka világába.*

*A szociális szövetkezetek olyan személyek autonóm társulásai, akik önkéntesen egyesülnek abból a célból, hogy közös gazdasági, társadalmi, oktatási és kulturális céljaikat együttműködésben, demokratikusan irányított vállalkozásuk útján valósítsák meg.*

*Cél, hogy a közfoglalkoztatásból kikerülő, munkatapasztalattal rendelkezők számára a szociális szövetkezetek a foglalkoztatás következő lépcsőfokai lehessenek a nyílt munkaerőpiac felé, illetve a közfoglalkoztatottak önfoglalkoztatóvá, szövetkezeti taggá vagy szövetkezeti alkalmazottakká válva kiléphessenek az elsődleges munkaerőpiacra.*

*Domaszéken jelenleg két szociális szövetkezet működik 16 taggal.*

*d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)*

*Községünkben jelentős számban élnek mezőgazdaságból, a nagyobb gazdaságok, vállalkozók munkalehetőséget tudnak biztosítani a munkanélküliek egy része számára, de ez nem jelent állandó megoldást, hiszen főleg szezonális munkát kínálnak egyszerűsített foglalkoztatás keretében.*

*Domaszéken az aktív korú lakosok közül a helyi intézményekben is dolgoznak, de a munkavállalók többsége ingázik, leginkább a városokba Szegedre és Mórahalomra. A helyközi buszjáratok segítségével könnyen eljutnak munkahelyükre. A járatok sűrűsége és akadálymentesítése igazodik az igényekhez.*

*e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük*

*Településünkön jelenleg működik munkavállalással kapcsolatos tanácsadás. A Paktum projekt, amely a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg, "Foglalkoztatási együttműködés Mórahalom térségben" címmel. A Paktum projekt célja a hátrányos helyzetű álláskereső személyek munkába állásának támogatása. Az együttműködés Mórahalom, Kistelek, valamint Szeged járás 5 településén működik jelenleg. A mentor két heti rendszerességgel nyújt segítséget az álláskeresésben, álláskeresési technikákban, önéletrajz és motivációs levél írás, e-mail cím létrehozás és használatban.*

*Többségben a 25-50 év közötti munkavállalók kérnek segítséget, nemek tekintetében egyforma arányban. Elmondható, hogy a megjelentek 45%-a sikeresen elhelyezkedett, ebből 27% a foglalkoztatási támogatás keretein belül.*

*f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)*

*A helyi közösségi házban informatikai képzésben, valamint a 8 általános iskolai végzettségnek megfelelő alapkompétencia képzésben vehettek részt a település lakosai.*

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők nagy százalékban az önkormányzati fenntartású intézményekben a közfoglalkoztatás keretében dolgoznak. Az itt dolgozók közül vannak akik hosszútávra létesíthetnek munkaviszonyt, de ez nem jellemző.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés nem jellemző.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	3 468	4,75	0,1%
2013	3 485	4,5	0,1%
2014	3 457	6,75	0,2%
2015	3 478	6,25	0,2%
2016	3 455	8,75	0,3%
2017	#ÉRTÉK!	12,25	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési segélyben részesülők száma míg 2008-tól 2012-ig csökkent, arányaiban 0,4%-0,1%-ra, addig 2012-től 2017-ig ez a szám növekedett, 0,1%-0,3% fölé emelkedett. Elmondható, hogy mindez a változás csupán az aktív korú népesség 0,3%-át érinti településünkön.

**3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma**

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	218	29,5	13,5%
2013	186	15,5	8,3%
2014	156	13,25	8,5%
2015	126	10	7,9%
2016	130	17,5	13,4%
2017	118	18	15,3%

Forrás: TelR, Nemzet iMunkaügyi Hivatal

*Megfigyelhető, hogy csökkenést mutat a nyilvántartott álláskeresők és álláskeresési járadékra jogosultak száma, azonban arányaiban mégis növekedést mutat a járadékra jogosultak száma.*

**3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma**

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozástól)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	54,25		1,56%	nincs adat	#ÉRTÉK!
2013	49,75		1,43%	nincs adat	#ÉRTÉK!
2014	41		1,19%	nincs adat	#ÉRTÉK!
2015	39,75	4	1,14%	nincs adat	#ÉRTÉK!
2016	38,25	6	1,11%	nincs adat	#ÉRTÉK!
2017	36,25	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzet iMunkaügyi Hivatal

*A rendszeres szociális segélyben részesülők száma mondhatni egyenesen csökkenést mutat az elmúlt években.*

*Települési támogatás keretén belül kérelmezhető átmeneti, és krízis segély, illetve kamatmentes kölcsön azok számára, akik a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerülnek.*

Ha a már megromlott egészségi állapot miatt válik elfogadhatatlanná a munkába járás, akkor ebben az élethelyzetben levőket a Családsegítő szolgálat rehabilitációs ellátások, nyugdíj előtti álláskeresési segély igénylésében, ügyintézésében támogatja a Foglalkozási Osztállyal együttműködve.

Többen vannak azonban, akik valamilyen függőséggel élik életüket és már nem képesek megfelelni a munkaerőpiaci elvárásoknak. Velük együttműködve segítik az ügyintézését a szociális ellátások igénylésében. Részükre is adományokat, felajánlásokat gyűjtenek, ellensúlyozva a jövedelemhiányból fakadó nélkülözést.

Ennek a korosztálynak is tanácsolják a közmunkaprogramban történő részvételt, ha már problémás lehet egy másik településre való utazás munkavégzés miatt. Kiemelt figyelemmel kísérik klienseik jogviszonyát az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság tekintetében, ha nem rendelkeznek biztosítási jogviszonnyal.

### 3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

*E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.*

#### a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	2005	0	16	0	1	0	0	0
2013	2009	0	16	0	1	0	0	0
2014	2018	0	16	0	1	0	0	0
2015	2023	0	16	0	1	0	0	0
2016	2030	0	16	0	1	0	0	0
2017	nincs adat	nincs adat	16	0	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat adatok

*Továbbra is folytatódott az évek folyamán Domaszék településen a lakóingatlanok számának növekedése.*

*A lakásépítés döntően családi házas formában valósult meg, kis részben csoportos sorházas kivitelben.*

*Domaszéken 16 db bérlakás került átadásra 2002. évben. Az építkezés a Széchenyi Terv keretein belül valósulhatott meg. A lakások komfortfokozatot tekintve összkomfortosak. A lakások pályáztatás útján kerülnek kiadásra. A pályázati feltételeket a helyi rendelet tartalmazza. Az évek folyamán sok domaszéki fiatal családnak segített már megoldani lakhatási problémáit.*

## b) szociális lakhatás

*Az Önkormányzat tulajdonában mindössze egy tanyai lakóingatlan van, mely szociális céllal került kiadásra. a lakás alacsony komfortfokozatú.*

*Szükség lenne további komfortos, szociális alapú bérlakások kialakítására, építésére, vásárlására. Jelenleg az Önkormányzat korlátozott anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé a beruházást. A jövőben pályázati források bevonására lesz szükség a szociális bérlakás-állomány bővítésére.*

## c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

*Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.*

## d) lakhatást segítő támogatások

**3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma**

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesített ék száma (TS 6101)
2012	697	0
2013	200	0
2014	194	0
2015	95	0
2016	128	0
2017	84	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

*2015. március 1-től megváltozott a lakásfenntartási támogatás rendszere. Továbbiakban települési támogatásként adható és a jogosultsági jövedelemhatár jelentősen csökkent, így azóta jóval kevesebben tudják igényelni ezt a támogatási formát.*

*Az önkormányzat sajnos a szociális tűzifa pályázat benyújtására sem jogosult, ugyanis a lakosság szám meghaladja az 5000 főt. Adósságcsökkentő támogatást az önkormányzat nem folyósít.*

Az ősztől tavaszig tartó időszakban kiemelten figyelünk a településünkön élőkre – jövedelem nélküliek, szenvedély- és pszichiátriai betegek, gondnokság alatt állók, kisnyugdíjasok, több gyermeket nevelők, meggyengült egészséggel rendelkezők, magas életkorban levők, egyedül élők különösen, hogy legyen kellő mennyiségű tüzelőjük. Ezt a szociális alapellátás minden dolgozója figyelemmel követi és intézkedik, ha hiányt lát. Soron kívül, krízisként értékeljük az ilyen helyzetet.

A helyi szociális rendeletben foglalt települési lakhatási támogatás mellett, rendkívüli rászorultság esetén a településüzemeltetés során keletkezett fűtésre alkalmas faanyagok szociális alapon, térítésmentesen kiosztásra kerülnek.

#### e) eladósodottság

*Az SZKTT Családsegítő Szolgálatnál működő háztartási adósságkezelési szolgáltatás igénybevétele iránt az utóbbi években egyre nagyobb igény jelentkezik. A romló gazdasági helyzetben egyre több család egyáltalán nem, vagy csak időszakosan tudja számláit kiegyenlíteni. A munkanélküliség, túlzott eladósodás, helytelen életvitel, családi krízis rövid idő alatt megteremti a közüzemi szolgáltatásokból való kizárást, ezzel együtt a tartós szegénység kockázatát, ami hosszú távon kirekesztettséghez vezethet. A szolgáltatásokból való kikapcsolás, hátralékok felhalmozásának egyik kezelési módja a Máltai programon és a Védőernyő Alapítványon keresztül való adósságrendezés. A közüzemi díjak felhalmozódásának problematikáját enyhítendő, megfontolásra ajánlott az előre fizetős mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése. Domaszéken is egyre több háztartásban jelenik meg az előre fizetős gáz és villanymérő.*

A lakhatási költségek, számlák fizetésének elmaradása kellő jövedelemhiánnyal és/vagy szenvedélybetegség meglétével magyarázható. Több évtizedes alkoholfüggőség esetén más a fontossági sorrend, hiányzik az előre tervezés, a rendelkezésre álló pénzösszeg terv szerinti beosztása.

Mindenképpen igyekszünk a családsegítés eszköztárával elérni, hogy ne keletkezzen hátralék, ne kerüljön sor a szolgáltatásból való kizárásra. Ennek érdekében sor kerül tanácsadásra, ügyintézésre, (telefonon – írásban a szolgáltatókkal, védendő fogyasztó státusz ügyintézésére) szociális segélyezés igénybevételeire, folyamatos kontrollra. Korábban a Máltai segélyprogram és a Védőháló is segített néhány ilyen elmaradás esetén.

*f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

*A település területe kül- és belterületre tagozódik. A külterület, területét tekintve ötvenszer nagyobb, mint a belterületé és mégis közel egyforma a lakosság száma mindkét részen. Domaszék és az őt körülvevő tanyavilág, Szeged város agglomerációjaként az 1900-as évektől kezdve létezik és folyamatos fejlődésen ment keresztül. A nagyváros közelsége mindig is jó hatással volt a környék fejlődésére. Kevés a nagyon elhanyagolt és elmaradott terület.*

*Ennek ellenére a tanyákon élők szociális helyzetét tekintve hatalmas különbségek jelentkeznek. Számos esetben a tanyák, melyet lakóingatlanként használnak, nem rendelkeznek ivóvízzel, villamosáram ellátással, valamint sok más, a mai korban alapvetőnek számító, az életminőséget javító feltételekkel sem.*

*Ezen feltételek áthidalását, más módon történő beszerzésüket, vagy pótlásukat nagyban nehezíti az infrastruktúra elmaradottsága, melyet az időjárási viszonyok is folyamatosan befolyásolnak. Domaszék tanyavilágának úthálózata az 1900-as évek elején alakult ki, sok változás azóta sem történt az utak járhatóságát tekintve. Az utak állapotát a környéken lakók próbálják meg fenntartani, adott esetben járhatóvá tenni. Az önkormányzat korlátozott anyagi lehetőségeihez mérten tudja a tanyai utak karbantartását végezni. Az ingatlanok egy része felújításra került, de sokan élnek 50-80 éves épületekben, melyeket még nem volt lehetőségük felújítani. Ez is nagyban nehezíti a mindennapi életüket. Nem utolsósorban pedig az ingatlan állapota, az ivóvíz, az alapvető higiéniai feltételek, a korszerű fűtés, és a villamos energia hiánya befolyásolja és rontja a lakók egészségi*

állapotát. Az életszínvonal emelkedését leginkább a villamos áram bevezetése segíti elő, ugyanis számtalan eszköz használatát teszi lehetővé a háztartások számára. Ez könnyíti a mindennapi életvitelt a lakosok számára, valamint pozitívan befolyásolja az ingatlan értékét is. Az önkormányzat az épített értékek megóvására törekszik, régi tanyák, iskolák, templomok megőrzését támogatja és minden helyzetben ezt tartja szem előtt.

A település megközelítése vasútvonalon nem megoldott, de az autóbusszal való tömegközlekedés elérhető a domaszékiek számára. A külterületen, tanyán élők közösségi közlekedés eléréséhez a szállításban tanyagondnokok nyújtanak segítséget. A településen fedett buszvárók és biciklitárolók kerültek kialakításra. Folyamatban van a tanyák napelemes rendszerrel való ellátására pályázati lehetőségek biztosítása.

### 3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Domaszéken nem beszélhetünk telepek, illetve szegregátumok létezéséről.

### 3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezet házi orvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezet házi orvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	2	1
2013	1	2	1
2014	1	2	1
2015	1	2	1
2016	1	2	1
2017	1	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított a településen az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében. Házi gyermekorvosi ellátás, felnőtt házi orvosi ellátás, valamint fogorvosi alapellátás is működik a településen. A

*felnőttek részére két háziorvosi praxis látja el az orvosi feladatokat. Az előjegyzési rendszer lehetővé teszi a telefonon történő bejelentkezést.*

*Szakellátásokat Szegeden vehetik igénybe a domaszékiek. Központi orvosi ügyelet is a városban áll rendelkezésre.*

*b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés*

*Domaszéken a prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. Minden évben a háziorvosok úgynevezett egészséghetet szerveznek és többnyire térítésmentes, önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhetőek.*

*Ebben fontos tényező, hogy a szociálisan rászorult embereknek és az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró egyéneknek egyaránt elérhetővé válnak a vizsgálatok. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva.*

*Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik a szűrővizsgálaton.*

*A gyermekorvos korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat.*

*A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészítik a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az állapotfelméréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk.*

*A lakosok a Szegedi Tüdőgondozó Intézettel együttműködve, minden évben egy hétig vehetik igénybe a mobil tüdőszűrő busz szolgáltatását.*

*A kialakult veszélyhelyzetben, a Covid19 járvány megfékezését elősegítő védőoltások regisztrációjában segítséget kapnak a településen élők. A Polgármesteri Hivatalban heti egy alkalommal munkatárs várja azokat, akik szeretnék igényelni a védőoltást és a regisztrációban segítségre szorulnak.*

*c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés*

*A felnőtt lakosság egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított.*

*A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.*

*A Családsegítő Szolgálat a Családgondozás keretében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat munkatársa felveszi a kapcsolatot a szociális és/vagy mentálhigiénés*

problémákkal küzdő családdal, személlyel (a bejelentés alanyával) és tájékoztatja a vonatkozó problémára a családsegítés körében nyújtható szolgáltatásokról.

A jelzőrendszer működtetésén túl a családsegítő intézmény a konkrét esetek, kliensproblémák hatékony kezelése és megoldása érdekében szükség szerint munkakapcsolatot épít ki és tart fent elsősorban az alábbi szervekkel:

- .a szociális szolgáltatást nyújtó intézményekkel,
- .az egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel
- .az oktatási-nevelési intézményekkel,
- .a gyermekjóléti szolgálattal
- .az önkormányzati illetékes bizottsággal
- .a polgármesteri hivatali irodákkal és azok munkatársaival,
- .a fogyatékosokat gondozó intézményeivel,
- .egyéb önkormányzati intézményekkel,
- .a rendőrséggel,
- .foglalkoztatási szolgáltatókkal,
- .a működő egyházakkal
- .különböző – elsősorban szociális célokra szervezett – civil szerveződésekkel, alapítványokkal,
- .más családsegítő intézményekkel.

#### d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közoktatási intézmények mindegyike az oktatás-nevelés folyamatába szervesen beépíti az egészséges életmódra nevelést, az egészséges életvitelt, az egészségmegőrzés igényének kialakítását az intézménybe járó gyermeke, fiatalok sajátos igényeinek megfelelően. Az általános iskolai egészségnevelési programok nagy hangsúlyt fektetnek a káros, függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, táplálkozási zavarok), kialakulásának megelőzésében.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amelynek meg kell felelnie az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Szükséges lenne a közétkeztetésben résztvevő piaci szereplők rendszeres szakmai ellenőrzése.

#### e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az általános iskola tornaterme a település központjában található és alkalmas különböző sportesemények szervezésére. Jelentős sport tevékenység folyik a Domaszék JUDO ISE keretein belül. Kimagaslóan jól teljesítenek a domaszéki gyerekek a JUDO versenyeken. Egy saját JUDO terem kialakításával nagyban javulnának a gyerekek esélyei, hogy tovább fejlődjenek és még eredményesebben szerepeljenek a versenyeken.

2021. évben elkezdődött az új judo terem kialakításának munkálatai. A beruházás februárközepén indult. A tervek szerint az épület már ebben az évben átadásra kerül és birtokba veheti a JUDO Egyesület.

Településünkön, az önkormányzat fenntartásában van egy füves szabadtéri sportpálya is, ahol a helyi Sportkör bonyolítja mérkőzéseit és edzéseit. Nagy szükség lenne a szabadtéri sportpálya öltözőjének korszerűsítésére, átépítésére. Erre forráshiány miatt nem került sor. A sportpálya és a sportcsarnok is rendelkezésre áll a lakosok számára. Akik csak egészségük megőrzése érdekében hódolnak a sport szenvedélyének, ők is megtalálják az alkalmat, hogy nemcsak testi, de lelki egészségüket megőrizzék fakultatív sport programok keretében.

A lakosoknak a helyi egészségházban heti rendszerességgel van lehetőségük jóga, illetve torna foglalkozásokon részt venni. Helyben egy edzőterem, korszerű edzőgépek felszerelésével jó lehetőség lenne a rendszeres testedzéshez és egészségesebb életmód alakításához.

Településünkön decemberében átadásra került szabadtéri „C” típusú Sport Park létesítmény. Mindenki számára elérhető lehetőség a rendszeres testedzéshez, korosztálytól függetlenül. Az eszközöket használhatja mindenki, erőnlététől és edzettségétől függően térítésmentesen a nap bármely időszakában, akinek fontos a sport, a mozgás az egészséges életmód követése. A fejlesztés Magyarország Kormánya támogatásával, a Nemzeti Szabadidős-Egészség Sportpark Program keretében valósult meg. A sportpark a mindennapos sportolás feltételeinek megteremtése érdekében épült.

#### *f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés*

Községünkben a szociális alapszolgáltatások, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való az egyenlő esélyű hozzáférés az SZKTT Egyesített Szociális intézmény keretein belül van biztosítva minden állampolgára számára.

Az intézmény a preventív és korrektív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez.

E tevékenységeket a következő szociális alapszolgáltatásokon keresztül biztosítja:

- .családsegítés*
- .szociális étkeztetés*
- .házi segítségnyújtás,*
- .tanyagondnoki szolgáltatás,*
- .gyermekjóléti szolgáltatás,*
- .védőnői szolgálat ellátása*

A családsegítés szolgáltatását igénylők összetételében a gazdasági aktivitásuk vonatkozásában meghatározó a munkanélküliek és az inaktívak aránya (pl.: gyēs-en, ápolási díjon lévők, nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők).

Az iskolai végzettség kapcsán megállapítható a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők általános tendenciája.

A kliensek segítséget kapnak az anyagi problémákkal kapcsolatos ügyintézkésekben, a lelki-mentális diszfunkciók, egészségkárosodás következményeként felmerülő problémák, családi-kapcsolati zavarok, foglalkoztatási problémák enyhítésében.

A pszichiátriai, illetve szenvedélybetegségek (alkoholizmus) okozta problémák kezelése, amelyek a környezettel való állandó ütközésekben, a társadalmi normák megszegésében,

konfliktusokban nyilvánul meg, valamint a család normál működésében okoz súlyos problémákat- nagyon összetett, a szolgálat részéről történő segítségnyújtás ki kell egészüljön szakellátás, család és egyéb támogató környezet igénybevételével.

*g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor*

*Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.*

*h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül*

**3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma**

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	187
2013	139
2014	119
2015	123
2016	97
2017	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

*A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségügyi állapot megőrzéséhez és helyreállításához, az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Az igazolvánnyal rendelkezők száma csökkenést mutat.*

*A pénzbeli ellátások és a juttatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat.*

*Polgármesteri hatáskörben lehetőség van azonnali pénzbeli támogatásra, melyet krízishelyzetbe került rászorultak kaphatnak. 2017. évben 117 fő kapott támogatást. Legtöbbször gyógyszerre és élelmiszerre kérik az emberek az azonnali segítséget.*

*Szintén a Polgármester hatáskörében kamatmentes kölcsön megítélésére van lehetőség a szorult helyzetbe került embereknek. 2017. évben 14 fő kapott, jövedelmi viszonyaitól függően átlagban 10.000,- Ft kölcsönt.*

Humán Bizottság dönt az átmeneti segély kérelmekről, melyek szintén jövedelemtől függenek, 17 fő kapott segélyt. Alkalmanként lehetőség nyílik a Máltai Szeretetszolgálat a Magyar Vöröskereszt, illetve Ökumenikus Segélyszervezetek közreműködésével élelmiszer-csomagot juttatni célcsoportoknak.

Már hagyománnyá vált, hogy minden karácsony előtt az önkormányzat élelmiszer „szeretetsomagot” ajándékozik idős embereknek.

### 3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

#### a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, a sportegyesületek, az azonos érdekekre, érdeklődésre létrejött szerveződések és folytathatnánk a sort.

Nagyon erős a civil szervezetek jelenléte. A civil szervezetek aktívan tevékenykednek és vesznek részt a település életében, sportrendezvényekkel, ifjúsági programokkal. Pályázati források igénybevétele segítik, és gyarapítják a falu, közösségi életének színvonalas működését. Rendezvényeikkel értéket és hagyományt teremtenek és őriznek a közösség életében. Ilyen például a Domaszék Élhetőbb Faluért Közhasznú Egyesület által minden évben karácsonykor megrendezett falukarácsony, ahol a többi civil szervezet bevonásával ünnepel a falu apraja-nagyja. Karácsony ünnepén műsorral, süteménnyel, itallal várják az embereket egy jó hangulatú, kellemes este eltöltésére. A főtéren Betlehem felállítására kerül sor, mely a gyerekeknek és fiataloknak hozza el a múlt karácsonyi hangulatát, az idősebbekben pedig emlékeket idéznek.

A közösségi élet jelentős fórumai a közmeghallgatások és az önkormányzati rendezvények. Többek között ilyenek a

- Babatalálkozó
- Falunap
- Kulturális Örökség napja
- Idősek Napja
- Böllérnap és Katalin bál
- Falukarácsony, szeretet vendégség
- Baba-Mama klub
- Nyugdíjas klub
- Nemzeti ünnepek alkalmával megemlékezések

A rendezvények megtartása sajnos az utóbbi időben a szűkös anyagi források miatt bizonytalanná váltak. Pályázati források bevonása nélkül a költségesebb rendezvényeinket sajnos le kellett mondani, pedig a lakosság körében már megszokottá és népszerűvé váltak. A közösségteremtés erősítésének fontos színterei ezek a rendezvények, ezért fontos lenne, hogy tovább tudjuk fejleszteni és ne lemondani kelljen róluk.

Pályázati forrásból megújult a falu könyvtára, új, nagyobb és korszerűbb épületbe költözött. Szintén pályázati pénzből alakult ki a Vasútmúzeum ahol helytörténeti gyűjtemény kiállítását tervezik.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A helyi újság a Domaszéki Hírmondó hasábjain és a helyi kábeltévé, a DOMA TV csatornáján keresztül eljutnak az aktuális információk a lakosokhoz, jelentősen megnövelve ezzel az esélyegyenlőségüket.

A helyi közösségi élet jelentős színtere a Sárkányhegyi Közösségi Ház ahol lehetőség van akár családi, baráti összejövetelek megrendezésére, termékbemutatók szervezésére. A közösségi házat a civil szervezetek is használják összejöveteleik, rendezvényeik megtartására. Azonban az épület szűkös méretei miatt nagyobb létszámú összejövetelek befogadására sajnos nem alkalmas. Nagy szükség lenne tágasabb, állandó kulturális és közösségi programok biztosítására alkalmas színterre.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Többféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban, a helyi közösségekben is. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszállással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagja részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés.

Beszélhetünk egyes csoportok, társadalmi rétegek szubkultúrájáról. Ha a szubkultúrában meglévő viselkedési norma ellentétben áll a helyi társadalomban uralkodó, elfogadott normáktól, akkor az egyén dilemma előtt áll: mely normákat kövesse és melyektől térjen el, hogyan viselkedjen a számára elfogadhatatlan viselkedési normákat képviselőkkel szemben? A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb polgártársainkhoz - történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

Domaszéken nem jellemző szubkultúrák jelenléte, így az ebből adódó együttélési konfliktusok sem alakultak ki.

Az utóbbi időben megnövekedett a településen a vagyon elleni bűncselekmények száma. A rendőrségi beszámolók szerint összefüggésbe hozható az idénymunkára településre utazó munkavállalók jelenlétével.

A település közbiztonságának javításában szerepe van a Polgárőr Egyesületnek, akik önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el. Részt vesznek az iskolai bűn- és baleset-megelőzési munkában, a rendőrkapitányság által szervezett fokozott ellenőrzésekben és rendezvénybiztosításokban, ahol rendezői feladatokat is ellátnak. A tanyagondnokok, szociális gondozók munkáját is segítik, amennyiben az idős, beteg emberek sürgős ellátásában segítségüket kérik. Sajnos a Domaszéki Polgárőr Egyesület működését is anyagi gondok nehezítik. A gépjárművek fenntartása, üzemeltetése támogatás nélkül nem biztosítható.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az adományozásnak már hagyományai vannak a településen. Karácsonykor csomagot kapnak a rászoruló idős emberek. A szociálisan rászoruló családoknak korlátozott számban, a téli tüzelőhöz járult hozzá az Önkormányzat.

Az önkéntes munkában a civil szervezetek jeleskednek leginkább. Rendezvények megszervezésében és kivitelezésében önkéntes részvétellel. A Domaszéki ifjúsági Önkormányzat önkéntesei a település autóbusz utasváróinak a téli szezon utáni nagytakarítását évről-évre vállalják.

Az Önkormányzat már több évben is szervezett önkéntes szemétygyűjtési akciót. A polgármesteri Hivatal és az intézmények dolgozói voltak ebben aktívak. A lakosságot nem sikerült még bevonni a programba.

Szükséges lenne a lakosság körében az önkéntes munka megismertetése, elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre és az abban való részt vétel feltételeinek megteremtése.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>A pályakezdő fiatalok munkavállalási nehézségeinek leküzdése, pályaválasztási tanácsadásokról tájékoztatás hiánya</i>	<i>Oktatási intézmény felvilágosítása a megfelelő kompetenciát biztosító képzésekről.</i>
<i>A természetes születések száma még mindig kevesebb a településen, mint a halálozások száma</i>	<i>A fiatalok körében gyermekvállalási kedvet ösztönző lehetőségek felkutatása, bevezetése.</i>
<i>2012-2017 években az 59 év feletti azaz a nyugdíj előtt állók elhelyezkedési lehetőségei csökkentek Domaszéken.</i>	<i>Közfoglalkoztatási program folytatása. Munkaerő-piaci helyzetről tájékoztatás. A munkába állást elősegítő tréningek szervezése, például állaspályázat írásról, munkavállalói jogokról, törvényi előírásokról tájékoztatás nyújtása.</i>

<i>Adósságcsökkentési támogatás hiánya és lakásfenntartási nehézségek megoldásáról tájékoztatás hiánya, Szociális tűzifa támogatás hiánya</i>	<i>Ingyenes jogi tanácsadás biztosítása. Önkormányzati tűzifa támogatás bevezetése a lehetőségekhez mérten. Segélyszervezetekhez irányítás.</i>
<i>Szociális bérlakás állomány hiánya</i>	<i>Szociális bérlakások építése pályázati lehetőségek által.</i>
<i>Szabadtéri sportpálya öltözőjének korszerűsítése, átépítése.</i>	<i>Pályázati forrás sport öltöző építésére</i>

#### **4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység**

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A 0-17 éves korú gyermekek száma 2012-2016 között a fiúk vonatkozásában alig változott. 2012-ben 499, 2015-ben 493 és 2016-ban szintén 493 fő volt a fiú gyermekek száma. A lány gyermekek vonatkozásában érdekes módon ez a szám csökkenést mutat. Míg 2012-ben 470, 2015-ben 452, 2016-ban pedig már csak 449 leány gyermek élt a településen. Összességében 2012-2016-ig csökkent a gyermekek száma, 969-ről 942 főre.

Elmondható, hogy a gyermekek száma, arányaiban a lakónépességhez viszonyítva nem mondható magasnak. A lakónépesség 2016-ban 4971 fő volt és ebből 942 fő volt a 0-17 éves korú gyermek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.

**4.1.1. számú táblázat - Védelembe vet és veszélyeztetet tkiskorú gyermekek száma**

<b>Év</b>	<b>Védelembe vet tkiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)</b>	<b>Veszélyeztetet tkiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)</b>
2012	2	44
2013	7	33
2014	3	32
2015	5	32
2016	6	24
2017	6	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megfigyelhető, hogy a védelembe vett gyermekek száma az utóbbi években nem mutat növekedést. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma is csökkenést mutat, mely számottevően a családok elköltözése miatt alakult így és nem a problémák megszűnése miatt.

Az alapellátásban a Gyermekjóléti Szolgálat által gondozott gyermekek esetében elsősorban családi konfliktusok, anyagi, gyermeknevelési problémák merülnek fel.

A veszélyeztetettség megszüntetésére segítő beszélgetések, pszichológus bevonása, konfliktuskezelés, segítség a különböző anyagi juttatások igénybevételéhez, adományközvetítés, jogi segítségnyújtás és hasonló intézkedések szolgálnak.

Védelembevétel jóval kevesebb számban fordult elő. A védelembevételre még komolyabb problémák megjelenése, elmélyülése okán kerül sor. Okai lehetnek a gyermekbántalmazás, a magatartás- és teljesítményzavarok. A segítségnyújtás a gondozási-nevelési terv közös kidolgozásával és annak betartásával, valamint életvezetési tanácsadással, más szolgáltatásba való közvetítéssel történik.

#### b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	214,5
2013	217
2014	186,5
2015	166
2016	142,5
2017	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében a jogosultságot a családok vagyoni és jövedelmi viszonyai figyelembevételével határozzák meg. Megállapítható, hogy 2012 évhez képest a felére csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma. Magyarán a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági jövedelemhatárainak csekély mértékű emelése szolgál, illetve a szülők munkába állásával magyarázható. Az általános jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíjminimum 130%-ról (37.050 Ft) annak 135%-ra (2018. évben 38.475Ft) emelkedett.

c) *gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya*

*A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen kívül a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, amelyet a gyermekek jogán lehet kérni a szülőknek. Alkalmankénti támogatás és nem sokan kérik.*

d) *kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya*

*Gyermekétkeztetés támogatása a nagycsaládosoknak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek és a tartósan beteg gyermekeknek biztosítható. Számuk összességében 100-150 fő között mozgott 2012-2017 között.*

e) *magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya*

*Elmondható, hogy 2018. évre csökkent az előző évekhez képest a magyar állampolgársággal nem rendelkező tanulók száma. 2018-ban 2 fő, 2017-ben 5 fő, de 2012-ben még 14 fő volt, akinek nem volt magyar állampolgársága.*

*4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége*

*Nincs településünkön szegregált lakókörnyezetben élő gyermek.*

*4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése*

*Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban vagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja! Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.*

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	333
2013	2	310
2014	2	320
2015	2	318
2016	2	307
2017	2	316

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat iadatgyűjtés

Védőnői Szolgálatot két fő szakképzett védőnő látja el a településen. Mindketten kül- és belterületen is gondoznak. Munkájukat saját gépkocsival végzik. A jogszabályi előírások szerint látogatásokat kell tenniük a várandós kismamáknál havonta, újszülötteknél (0-6) hét hetente, csecsemőknél havonta, 1-3 éves kisgyermeknél 2-3 havonta, illetve veszélyeztetettségük alapján szükség szerint, amely akár a napi látogatást is szükségessé teszi. Iskolában, óvodában tisztasági vizsgálatokat és egészségügyi szűréseket végeznek. Az egyes korosztályok védőoltásainak lebonyolításában is részt vesznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott t gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott t gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	4111	772	0	1
2013	0	4071	751	0	1
2014	0	4111	728	0	1
2015	0	4147	747	0	1
2016	0	4215	774	0	1
2017	0	4195	758	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat iadatgyűjtés

Településen működik házi gyermekorvosi ellátás. Jelenleg egy praxis van, ami kielégíti a lakosság igényeit. A településen betöltetlen praxis nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában már folyik a korai fejlesztés. A 2018-2019-es nevelési évben gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus és logopédus foglalkozik heti rendszerességgel a Beilleszkedési Tanulási Magatartási problémával küzdő és Sajátos Nevelési Igényű gyermekekkel.

Az óvodapedagógusok tehetséggondozó szakköröket tartanak, mozgás, mese-vers, vizuális területen, ahol a hátrányosabb körülmények között élő tehetséges gyermekek is részt vehetnek.

2019.szeptemberétől Alapozó és TSMT szenzoros mozgás terápiát tartanak azoknak a gyermekeknek, akiknél megkésett vagy eltérő fejlődésmenet figyelhető meg.

#### d) gyermekjóléti alapellátás

Domaszéken a gyermekjóléti alapellátás célja olyan, a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás biztosítása, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat- összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel, illetve szolgáltatásokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A gyermekjóléti szolgálat törvényi feladataiból adódóan működteti a jelzőrendszert, amely a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére szolgál. Így szoros kapcsolatot tart fenn a falu nevelési-oktatási intézményeivel, rendőrséggel, Városi Gyámhivatallal, munkaügyi központtal, védőnői szolgálattal, városi nevelési tanácsadóval. A prevenció érdekében a szolgálat megpróbál még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni a családdal, kideríteni a kialakuló probléma okát és segítséget nyújtani annak megoldásához. Ez szűkebb értelemben azt jelenti, hogy saját kompetencia határait nem átlépve vagy saját maga veszi gondozásba a családot, vagy segít igénybe venni más szak-speciális- vagy egyéb ellátást, amely megoldást nyújthat a probléma kezelésében.

#### e) gyermekvédelem

Amennyiben az előzőekben nyújtott segítség nem vezet eredményre, a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz a gyermek védelembevételére. Ez azt jelenti, hogy a veszélyeztetettség indokait figyelembe véve a gyámhivatal határozattal védelembé veszi a gyermeket és a probléma megoldása érdekében magatartási, szabályokat állapít meg - hatóságként – mind a gyermek, mind a szülő részére. Ennek érdekében tárgyalást tart, amelyre minden olyan érintettet meghív, aki a gyermek érdekében tevékenykedett, illetve tevékenykedhet. Amennyiben a védelembé vételi eljárás nem vezet eredményre a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tehet a gyermek családból történő kiemelésére, állami gondoskodásba vételére.

*f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások*

*Krízishelyzetben igénybe vehető ellátások a krízissegély, átmeneti segély, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.*

*g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés*

*A településen élő gyermekeknek a közoktatási intézményrendszeren keresztül érhető el az egészségfejlesztő, sport és szünidős programok. Művészeti iskola keretein belül fejleszthetik zenei tudásukat, táncolni tanulhatnak. Már hagyomány, hogy nyári úszótáborban vehetnek részt a gyerekek, mely kézműves foglalkozással párosítva jó időtöltés lehet. A nyári táborok szervezését az iskola a helyi civil szervezetek, alapítványok segítségével is vállalják, de leginkább anyagi korlátokba ütköznek. A szülőknek és a gyerekeknek is hasznos lenne, ha több nyári szünidei elfoglaltságban tudnának részt venni. Jelentős sporttevékenység folyik a Domaszék JUDO ISE keretein belül. Kimagaslóan jól teljesítenek a domaszéki gyerekek a JUDO versenyeken. Egy saját JUDO terem kialakításával nagyban javulnának a gyerekek esélyei, hogy tovább fejlődjenek és még eredményesebben szerepeljenek a versenyeken.*

*h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv*

*Gyermekétkeztetés támogatása a nagycsaládosoknak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek és a tartósan beteg gyermekeknek biztosítható. Számuk összességében 100-150 fő között mozgott 2012-2017 között. Az ingyenes tankönyvellátásban 2017-ben 309 fő részesült. Ez jóval magasabb a korábbi évekhez képest, 2012-ben 132 fő, 2013-ban 176 fő kapott ingyen tankönyvet. Szünidei gyermekétkeztetés biztosított a településen, a HH és HHH gyermekek közül, viszonylag kevesen kérik.*

*i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei*

*Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről és erről bejelentés sem érkezett.*

*j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül*

*Gyermekek kedvezményes nyári táboroztatása (Erzsébet-tábor, Határtalanul program). Erdei iskola, amiben az általános iskola felső tagozatosai utaznak el, minden évben másoknak nyílik erre lehetőség. A tanulási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése már az óvodában elkezdődik és az általános iskolában is folytatódik.*

#### *4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége*

*a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása*

*Az általános iskolában 2012. évben 100 fő HH és 31 fő HHH, addig 2017. évi adatok alapján, 17 fő HH, 2 fő HHH és 15 fő SNI pedig sajátos nevelési igényű a gyermekek száma. Az előző évekhez mérten csökkenés mutatkozik. Viszont a BTMN a beiskolázási tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermeklétszám nagyon megnövekedett. Míg 2012-ben 4 fő volt, addig 2018 évben 50 főre emelkedett a számuk. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek 3-4 fős csoportokban heti 2 órában szakképzett gyógypedagógus segít a problémáik leküzdésében.*

*Gyógypedagógus állandó jelenléte és iskolapszichológus lenne szükséges a gyermekek fejlesztéséhez.*

*A hátrányos helyzetről való nyilatkozattétel a szülőktől önkéntes. A gyermek iskolai beiratásának alkalmával minden szülő tájékoztatást kap a hátrányos helyzetről való nyilatkozattétel lehetőségéről.*

*b) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)*

*Iskolapszichológus jelenleg nincs a helyi általános iskolában és az óvodában sem, de nagy szükség lenne rá, mert egyre több magatartási problémával kell szembesülni a pedagógusoknak. Heti rendszerességgel sok esetben terápiás szinten kellene pszichológiai támogatás. A gyermekeket nevelő családok légköre egyre feszültebbé válik, lazulnak a családi kötelek, csökken a gyermekek feletti kontroll, átértékelődnek a családi lét szempontjából fontos értékek, amelyek mind jelentősebb befolyásoló tényezők a gyermekek szociális helyzetének és jövőjének szempontjából.*

*Az anyagi szempontból hátrányos helyzethez általánosságban véve társul a lakhatási körülmények romlása is, ami tovább rontja az érintett gyermekek szociális helyzetét.*

*Az Országos Tisztviselői Hivatal megállapításai szerint a fiatalok egészségügyi állapota évek óta és folyamatosan romlik, egyes betegségek, elváltozások aránya évről évre növekszik, ami a hátrányos helyzet arányának növekedésével, az általános szociális körülmények és anyagi állapot romlásával magyarázható, és számos esetben figyelhető meg ezen körülmények együttese, vagy külön-külön a gyermekek esetében, ami a gyermekek esélyeit a kiegyensúlyozott életre jelentősen rontja.*

*Család- és Gyermekegészségügyi szolgálat szoros kapcsolatot tart fenn a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival. A rendszeres találkozásokon lehetőség van a problémák megbeszélésére.*

*Az alapellátásban gondozott gyermekek esetében elsősorban családi konfliktusok, anyagi, iskolai tanulási és magatartási problémák, illetve beilleszkedési nehézségek merültek fel. A veszélyeztetettség megszüntetésére felhasznált eszközök: segítő beszélgetés, tanácsadás, családlátogatás, információnyújtás, segítség a különböző juttatások igénybevitelében, adományközvetítés, közreműködés hivatalos ügyek intézésében, korrepetálás, valamint*

pszichológusi-, illetve jogi tanácsadásra, családterápiára történő közvetítés.

Az iskola, óvoda részéről régi igény pszichológusi segítség igénybevétele. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál ingyenesen áll rendelkezésre pszichológus havonta egy alkalommal, jelenleg négy gyermekkel – családdal foglalkozik (ugyanígy ingyenesen vehető igénybe jogi tanácsadás és családterápia is). Sajnos a havonkénti találkozási lehetőség kevés, jobb körülmények között élők, illetve akik felméri fontosságát, más úton kerülnek pszichológushoz. A visszajelzéseket tekintve minden esetben eredményesnek ítélte meg a család a tanácsadást, pozitív eredményt hozott a gyermek iskolai életében.

*c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs*

*Nincs ilyen elkülönítés, szegregáció jelen a településen.*

*d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések*

*Településünkön egy általános iskola működik.*

**4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek**

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	16	1
2012/2013	0	16	1
2013/2014	0	16	1
2014/2015	0	16	1
2015/2016	0	16	1
2016/2017	0	16	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt † (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt † (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaot bonos tanulókkal együtt † (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	173	146	319	103	32,3%
2012/2013	175	150	325	115	35,4%
2013/2014	178	145	323	113	35,0%
2014/2015	156	145	301	102	33,9%
2015/2016	155	160	315	157	49,8%
2016/2017	157	160	317	152	47,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

*A táblázatból jól látható, hogy az általános iskolában évről-évre 300 fő körül mozog a tanulók száma. A város közelsége nem jelent vonzerőt. A szülők elégedettségét is mutatja ez az állandósult gyermekszám, mivel kielégítőnek tartják az iskolai oktatás színvonalát. Mutatják ezt az iskolai kompetenciamérések eredményei is, melyek az országos átlag felett vannak.*

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	30
2012/2013	34
2013/2014	47
2014/2015	36
2015/2016	24
2016/2017	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzat és intézményfenntartói, ta

*Elmondható, hogy a domaszéki gyerekek viszonylag nagy létszámmal és eredményesen fejezik be a 8. évfolyamot iskolájukban.*

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

*A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, képzett szakemberek, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus segítségével.*

Önkormányzat tulajdonában van 10 darab tablet és 2 darab laptop, melyeket térítésmentes kölcsönzéssel lehet igénybe venni azoknak a tanulóknak akik nem rendelkeznek számítógéppel és így nem biztosított az online tanuláshoz a hozzáférésük. A pedagógusok segítséget adnak az eszközök használatbavételéhez a beüzemeléséhez.

A tanulási nehézségekkel küzdő diákoknak felzárkóztató foglalkozásokat biztosítanak az iskolában, tanórán kívül. Évente általában 10 tanuló vette igénybe a felzárkóztatást.

A veszélyhelyzetben az iskolai felügyelet biztosítása mellett a tanulási nehézségekben is segítséget nyújtanak a pedagógusok.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Egyre több magatartási problémával kell szembesülni a pedagógusoknak az iskolában és az óvodában is.</i>	<i>Pszichológus szakember segítsége a magatartási problémák kezelésében.</i>
<i>Az iskolai szünidei nyári táboroztatás elősegítése, változatosabbá tétele.</i>	<i>Költségkímélő lehetőségek felkutatása. Kerékpárok biztosítása túrázáshoz. Jázmin Nyugdíjas Klub bevonása</i>
<i>A településen nincs nagyobb létszámú közösségi összejövetelek, kulturális események, gyermek, ifjúsági és felnőtt programok befogadására alkalmas Kultúrház</i>	<i>Kultúrház építése pályázati források igénybevételevel</i>
<i>A sport népszerűsítése. Elősegítése a gyermekek egészséges testi, szellemi, mentális fejlődésének. Előmozdítása annak a törekvésnek, hogy a fiatalok szabadidejük hasznos eltöltésében, fontos szerepe legyen a sportnak.</i>	<i>JUDO terem építése pályázati lehetőség és egyéb támogatások igénybevételevel.</i>

## 5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alkotmány 66 és 70§, Munka Törvénykönyve 5§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhesünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek van.

### 5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb

demográfiai adatai nem állnak teljeskörűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a szolgálati idő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően.

#### a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 805	1 663	n.a	n.a	109	109
2013	1 815	1 670	n.a	n.a	97	89
2014	1 812	1 645	n.a	n.a	84	72
2015	1 827	1 651	n.a	n.a	60	67
2016	1 823	1 632	n.a	n.a	61	69
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	61	57

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Elmondható, hogy a munkanélküliek száma csökkent. Mind a férfiak, mind a nők vonatkozásában, felére csökkent a munkanélküliek száma. Arányaiban szinte egyformák a nők és a férfiak mutatói. A foglalkoztatottak számáról nem állnak adatok rendelkezésre.

#### b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs nyilvántartás a nők részvételéről a foglalkoztatást segítő és képzési programokban.

#### c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön az alacsony iskolázottságú nők nagy eséllyel el tudnak helyezkedni a mezőgazdaságban, bár ez többnyire nem hivatalos és bejelentett munka, de mégis a pillanatnyi megélhetést nyújt a nehéz anyagi körülmények között élő családok számára.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

.a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,

.a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,

.a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges szolgálati időt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzat i bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzat i bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	30	30	0	21
2013	30	30	0	21
2014	30	30	0	19
2015	30	30	0	5
2016	30	30	0	5
2017	30	30	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzat i bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzat i bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	32	0	0
2013	1	36	0	0
2014	1	30	0	0
2015	1	30	0	0
2016	1	30	0	0
2017	1	30	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat i adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt t (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt t) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt t) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt t) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	194	7	170	1	154	0
2013	172	7	170	1	143	0
2014	187	7	170	1	143	0
2015	191	7	170	1	150	0
2016	173	7	170	1	157	0
2017	192	7	170	1	164	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatgyűjtés

*A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.*

*Domaszéken bölcsőde és óvoda is működik, maximális kihasználtsággal. A férőhelyek száma folyamatos bővítést igényel. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában.*

A GYES-ről, GYED-ről való visszatérés mindig kihívást jelent, problémákkal terhes időszak. Új feladatok, új munkamegosztás elé állítja a még teljesen jól működő családokat is. Az otthoni feladatok nem lesznek kevesebbek, a gyermek ellátása is új napirend köré kell, hogy szerveződjön. Ha az anya nem tud visszamenni korábbi munkahelyére, vagy nem volt állásban a gyermek születésekor akkor még inkább segítségre van szüksége ezzel a feladattal való megbirkózáshoz.

Családsegítő szolgálatnál lehetőség van az interneten történő álláskeresésre, önéletrajz küldésre, telefonálásra. Ilyen esetben is tanácsolják a kapcsolatfelvételt a Foglalkoztatási Osztállyal, esetleges átképzési lehetőségekről, tanfolyamokról való tájékozódás céljából is. Településünkön is lehetőség nyílt számítógépes ismeretek megszerzésére, nyelvtanfolyamra is. Ezek mint segítséget adhatnak az elhelyezkedésben.

Domaszéken 2019. december 18-án került átadásra az óvoda bővítését szolgáló épület, mely egy főzőkonyhával és két 20 fős csoportszobával járul hozzá a településen élők, leginkább a nők munkába állásához, esélyegyenlőségük növekedéséhez.

*Az általános iskolában reggel 7-től várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután fél 5-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket. Az intézmények nyitvatartása igazodik a munkából gyermekeikért jövő szülőkhöz. Fontos a családbarát munkahelyek kialakítása, a rugalmas munkaidő bevezetésének támogatása. Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala biztosítja alkalmazottai számára a rugalmas munkaidő szervezéssel. A csúsztható munkavégzés ügyfélfogadási időszakban nem érvényesíthető.*

### 5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermek szám	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	139	70
2013	2	138	69
2014	2	133	67
2015	2	127	64
2016	2	134	67
2017	2	124	62

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózaton keresztül működik leginkább. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét.

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők.

### 5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. A családsegítő szolgálathoz azonban bármikor fordulhatnak az érintettek, akik segítenek megtenni az ebben az esetben szükséges lépéseket.

## 5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

*Domaszéken nincs anyaoththon, illetve gyermekek, családok átmeneti otthona sem, ezeket a szolgáltatásokat legközelebb Szegeden, vagy a környékbeli településeken tudják igénybe venni a rászorulóknak az SZKTT Egyesített Szociális Intézmény keretein belül. Legközelebbi anyaoththon Szeged-Szentmihályon működik.*

## 5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

*A település önkormányzati képviselő-testületében csak női képviselő foglal helyet. Ezzel szemben az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Az intézményvezetők többsége is nő.*

*Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ. Ugyanígy a gyerekek, diákok részvétele egyes szakkörökön, különórákon, tanulmányi versenyeken, továbbtanulást előkészítő tanfolyamokon, felvételi jelentkezésekkor merev nemi sztereotípiákat követ. Nincs kimutatás, elemzés az intézményekben az egyes foglalkozásokon, versenyeken való részvevők, valamint a felvételi jelentkezések nemek szerinti eloszlásáról.*

*Egyéb munkahelyről nem rendelkezik adatokkal a települési önkormányzat.*

## 5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

*A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Domaszéken nem jellemzőek, mégis néhány dolgot érdemes megemlítenünk. A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.*

*Szakmai tapasztalatok szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.*

## 5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes anyukákat az elmagányosodás veszélye fenyegeti a napi rutin monotonná válása miatt.	Családi és baba-mama programok szervezése, időszakos gyermekfelügyelet biztosítása.
GYES-ről, GYED-ről a munkaerőpiacra visszatérő anyukák nehézségeinek megoldásában segítség nyújtása.	Állásbörzék szervezése, átképzési lehetőségekről tájékoztatás, életvezetési tanácsok adása. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.

## 6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

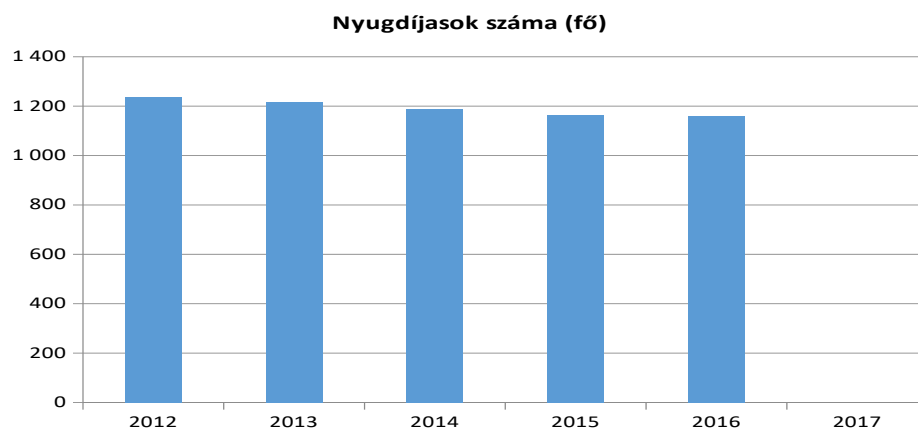
Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	533	703	1 236
2013	517	701	1 218
2014	504	684	1 188
2015	491	675	1 166
2016	488	674	1 162
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A településen 2012. év óta folyamatos csökkenő tendenciát mutat a nyugdíjasok száma. Arányát tekintve a nők vannak többségben.

## 6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

### a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel és ha egészségük engedi szívesen végeznek jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre a munkaerő-piacon nagyon kevés esélyük van, kivéve, ha olyan speciális tapasztalattal, tudással rendelkeznek, amelyből hiány van.

A fő megélhetést a mezőgazdaság biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel egészítik ki nyugdíjukat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Jelenleg a településen élő aktív idős emberek a civil szférában találják meg a foglalkoztatottságot.

Hasznos tevékenységeket vállalnak fel, mint például rendezvények szervezésében, lebonyolításában aktívan vesznek részt. Hasznos ez a közösségnek és önmaguknak az idős embereknek is a „hasznosnak lenni” érzet segít átsegíteni őket az időskori lelki problémákon.

Falunap, Böllérnap alkalmával a Falukemencében az idős asszonyok több évtizedes tapasztalatukat felhasználva sütik a finom kelkalácsot és más finomságokat.

### c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év felet regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év felet tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	218	30	14%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2013	186	28	15%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2014	156	26	17%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2015	126	26	20%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2016	130	27	21%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!
2017	118	24	21%	n.a	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A táblázatból jól látszik, hogy annak ellenére, hogy a regisztrált munkanélküliek száma szinte felére csökkent, arányaiban a nyugdíj előtt álló 55 év feletti regisztrált munkanélküliek arányszáma jelentős mértékben megnövekedett az utóbbi években 14%-

ról 21%-ra. Tehát a nyugdíj előtt állók elhelyezkedési lehetőségei nagymértékben csökkentek a korábbi évekhez képest.

### 6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Településünkön az egészségügyi és szociális ellátó rendszer jól működik. Az idős emberek ellátása is igen jó színvonalon történik.

Működik a házi segítségnyújtás, két szakképzett szociális gondozó látja el a feladatot. Rendszeresen látogatják az időseket és intézik a bevásárlásokat, gyógyszereket, takarításban, tisztálkodásban segítenek.

Az ebédkiszállítást a tanyagondnoki szolgálat végzi. Minden idős ember, aki igényli kap ebédet.

#### a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A tanyagondnoki Szolgálat végzi az idősek háziorvoshoz, szakorvoshoz szállítását. Az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy a lakóhelyi hátrányok miatt ne kerüljenek rosszabb helyzetbe az ellátások tekintetében.

A kialakult veszélyhelyzetben az idősek megsegítésére az Önkormányzat létrehozta a „szépkorú segélyvonalat”. Ezen a telefonszámon, illetve e-mail címen kérhetnek segítséget a napi bevásárlásban, gyógyszerek kiváltásában, csekkek befizetésében, vagy más az otthonuk elhagyását igénylő, halaszthatatlan feladat ellátásában. A bejelentést családtag, szomszéd, ismerős is megteheti, ha tud a környezetében segítségre szoruló idős emberekről.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	698	0	0,00%
2013	725	0	0,00%
2014	774	0	0,00%
2015	804	0	0,00%
2016	849	0	0,00%
2017	nincs adat	0	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településen nincs időskorúak nappali ellátása. Az SZKTT Egyesített Szociális Intézménye keretében van hozzáférés, ha igénylik, erre az ellátási formára. Szerencsésebb lenne, ha a

településen helyben kerülne kialakításra idősek napközbeni ellátása, illetve állandó bentlakásos idősek otthona létesítésére lenne lehetőség.

*b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés*

*Jázmin Nyugdíjas Klub és Népdalkör működik a településen. A Községi Házban tartják összejöveteleiket. Versenyeken a Jázmin Nyugdíjas Klub Népdalköre szép eredményeket, helyezéseket ér el. Szívesen töltik együtt az idejüket, énekelnek ezek az idős emberek és joggal büszkék lehetnek a teljesítményükre, lelkesedésükre. Kirándulásokat szerveznek, rendszeresen a szomszéd településekre járnak „szomszédolni” vendégeskedni, ismerkedni. A Községi Ház akadálymentesítése még nem történt meg, így nehezen vagy egyáltalán nem tudják az épületet a nehezen mozgó, idős emberek biztonságban megközelíteni.*

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	9 565	nincs adat	nincs adat
2013	1	9 867	1	1
2014	1	9 844	1	1
2015	1	10 138	1	2
2016	1	9 981	1	2
2017	1	10 391	1	2

Forrás: TEIR

*Kulturális, közművelődési programokhoz a helyi könyvtárban is lehetősége van a nyugdíjasoknak. A könyvtár épülete és belső tere, kialakítása viszonylag kis létszámú ember befogadására képes.*

*c) idősek informatikai jártassága*

*Nincs erre vonatkozó felmérés. Informatikai képzéseken szívesen vesznek részt az idős emberek is. A könyvtárban van lehetőség internet elérésre, fénymásolásra.*

*6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen*

*Már hagyomány, hogy minden év októberében az önkormányzat megrendezi az Idősek Napját. Étellel itallal vendégelik meg a településen élő idős embereket.*

## 6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyugdíj előtt állók, 55 év feletti elhelyezkedési lehetőségei nagymértékben csökkentek a korábbi évekhez képest.	Tájékoztatások ellátás lehetőségeiről (NYES), munkalehetőségekről (közfoglalkoztatás), Munkaügyi központtal kapcsolattartás, tanácsadás állásinterjú, önéletrajz vonatkozásában.
Idősök napközbeni ellátása a településen kerülne megvalósításra kedvezőbb lenne az idős emberek számára. Nyugdíjas Klub összejöveteleinek állandó helyszín biztosítása.	Önkormányzati ingatlan alkalmassá tétele, felújítása vagy építése, pályázati forrás elérésével.
Közösségi épületek akadálymentesítése, elérhetővé tenné még több idős embernek a rendszeres közösségi programokban való részvételt.	Közösségi épületek akadálymentesítése, megközelítésük biztonságosabbá tétele,

## 7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

### 7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékossgügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nem csak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak

és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, településünk minden esetben megpróbálja kihasználni ezeket a lehetőségeket, hogy minél inkább megteremtse a közszolgáltatások akadálymentességét a településen. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, önkormányzati szinten is, hogy széles körben elterjedtté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

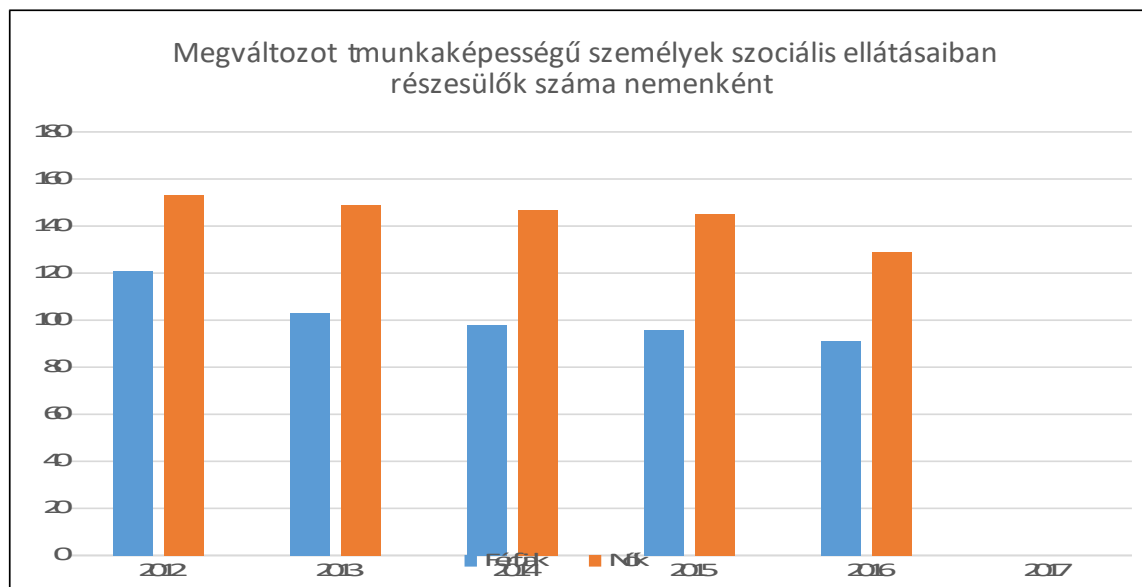
Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	121	153	274
2013	103	149	252
2014	98	147	245
2015	96	145	241
2016	91	129	220
2017	nincs adat	nincs adat	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A táblázat jól mutatja, hogy a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők közül több a nő, mint a férfi.

Fogyatékkal élő lakosok foglalkoztatására a településen nincs példa, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott. A településen nincsenek olyan intézmények, programok melyek a fogyatékosokkal élők életvitelét támogatnák. Az SZKTT Szociális intézmény keretein belül és egy civil fenntartású intézményben összesen 4 fő fogyatékkal élő fiatal foglalkoztatása, fejlesztése megoldott.

*b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

*Nincs hátrányos megkülönböztetés, nincs elegendő létszám a szervezett foglalkoztatásra.*

*c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok*

*A településen nincsenek olyan intézmények, programok melyek a fogyatékosokkal élők életvitelét támogatnák.*

*7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei*

*A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzügyi és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható a szociális alapszolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.*

*7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés*

*a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége*

*Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem mindenütt valósult meg. Az egészségügyi intézmények akadálymentességéről nincs adat, az óvoda, iskola és bölcsőde épületének teljes akadálymentesítése sem teljes mértékben megoldott.*

*Elmondható, hogy a településen a régen meglévő középületek akadálymentesítettsége eléri a 70%-ot. Az újonnan épített középületek pedig már teljes akadálymentesítetten kerülnek átadásra.*

*b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége*

*A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése nem megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés, amely keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.*

*Domaszéken 2021. év első negyedében tíz ingyenesen elérhető wifipontot alakítanak ki, pályázati forrásból. Kül- és belterületen egyaránt elhelyezésre kerülnek ezek a jeladó berendezések.*

*Ehhez kapcsolódóan minden helyszínen térfelügyelő kamerát is felszerelnek, növelve Domaszék közbiztonságát.*

*Az idősek, nyugdíjasok összejöveteleinek színtere a Községi Ház, ahol sajnos nem megoldott az akadálymentes közlekedés. Pályázati forrás, illetve korszerű műszaki megoldás megtalálása lenne szükséges, hogy akadálymentessé váljon az épület.*

*c) munkahelyek akadálymentesítettsége*

*Kötelező, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség a munkahelyeken, melynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. A munkahelyek, vállalkozások EU forrásra pályázva a nyertes projekt keretében elvégzik az akadálymentesítést.*

*d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége*

*A helyi autóbusz utasváróinak akadálymentesítése egy korábbi pályázatnak köszönhetően megtörtént. A közlekedési járművek nem minden esetben rendelkeznek akadálymentesítéssel, ezt igény esetén előzetesen szükséges jelezni a közlekedési társaság felé. A parkok, járdák részleges akadálymentesítése már megtörtént, de nagy százalékuk továbbra sem akadálymentes.*

*e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)*

*A szociális alapszolgáltatások közül Domaszéken elérhető a családsegítés, az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. A nappali ellátások keretében lehetőség van az időskorúak ellátására. A szociális alapszolgáltatásokat az SZKTT Egyesített Szociális Intézménye keretében biztosítja.*

*A településen helyben nem megoldott a fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása, legközelebb Szegeden vehető igénybe ezek a szolgáltatások.*

*f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

*Az önkormányzat támogat minden olyan kezdeményezést, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak vagy kívánnak bevezetni.*

#### 4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem mindenütt valósult meg</i>	<i>Középületek akadálymentesítése.</i>
<i>A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése nem megoldott.</i>	<i>Domaszék Nagyközség honlapjának akadálymentesítése pályázati forrás esetén.</i>

#### **8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása**

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat költségvetéséből pénzügyi támogatást nyújt részükre.

A civil fórum rendszeres összejöveteleivel biztosított az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti partneri kapcsolat kialakítása. Az Önkormányzat támogatja az egyház és civil szervezetek pályázatait.

Településünkön nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat nincs, továbbá más nemzeti önszerveződések sem alakultak ki.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű nők és gyermekek támogatást, időskorúak kulturális tevékenységbe történő bevonását, a fogyatékkal élők érdekképviselését.

*A településen működő Civil szervezetek:*

*Domaszéki Családok Klubja*

*Domaszéki Élhetőbb Faluért Közhasznú Egyesület*

*Domaszéki Jázmin Nyugdijas Klub*

*Domaszék Lakosságának Egészségesebb Életéért Alapítvány*

*Domaszék Szébb Jövőjéért Közalapítvány*

### *Domaszéki Családok Klubja*

*Csoportunk 1995-ben alakult a több gyermeket nevelő családok érdekeinek védelmében, ill. az életük, mindennapjaik megsegítésére.*

*Céljaink és rendezvényeink: közös programok szervezésére gyermeknap, karácsony, gyermeküdvöltetés, családi kirándulások, adományok gyűjtésére és eljuttatására a rászorulóknak részére családok, életminőségének javítására.*

*2010 decemberében a Domaszéki Nagycsaládosok csoportjának tagjai elhatározták, hogy minden család számára lehetővé szeretnék tenni a csatlakozást és a programokon való részt vételt. Ezért egy Klub megalapításáról döntöttünk és továbbiakban a nevünk Domaszéki Családok Klubja lett. A Klub célja a Domaszéken élő családok összefogása, számukra programok szervezése. Akik részt kívánnak venni a falu életében. Civil szervezetként segítséget nyújtunk különböző rendezvényeken. A Klubhoz csatlakozó családok a tagdíj megfizetése után jogosultak a rendezvényeinken részt venni. Akik szeretnének csatlakozni a Klubunkhoz és programjainkon is szívesen részt vennének, jelentkezhetnek.*

### *Domaszéki Jázmin Nyugdijas Klub*

*A Jázmin Nyugdijas Klub 2000 januárjában alakult az idős, idősödő emberek szabadidejének tartalmasabb eltöltése érdekében. Céljaink és rendezvényeink: közös programok, kirándulások szervezése a domaszéki Népdalkör működtetése a citerazenekarral a közösségi életben való részvétel, a közösségi élet elősegítése.*

*A Nyugdijas Klub segítséget nyújt különböző önkormányzati és civil rendezvények lebonyolításában, pl. falunap, idősek napja, falukarácsony stb. Minden évben megrendezésre kerül a Domaszéki Sportcsarnokban a 10 nyugdijas klubot összefogó nyugdijas találkozó, mely hatalmas sikert szokott aratni. Az ősz végén szüreti mulatságot szervezünk a Sárkányhegyi Közösségi Házban és egy igazi régi időket felelevenítő, hagyományőrző rendezvényt bonyolítunk le nem csak klubtagok közreműködésével. A*

nyugdijas klubnapokon különböző érdekes programokat szervezünk, közösen megünnepeljük a névnapokat egy igazi családi hangulattal, beszélgetésekkel, teafőzéssel, zsíros kenyér készítésével meghitté tesszük ezeket a találkozásokat. A domaszéki Népdalkör már több versenyen is részt vett. 2012. április 4-én arany minősítést kapott.

### *Domaszék Lakosságának Egészségesebb Életéért Alapítvány*

Alapítványunk 1998-ban alakult, célja az Egészség megőrzése, betegségek megelőzése, egészségügyi és rehabilitációs tevékenység, szociális- és családsegítés, ismeretterjesztés, képességfejlesztés, hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének javítása. Alapítványunk minden év novemberében egészséghetet szervez szűrővizsgálatokkal, mozgásprogramokkal. Minden tavasszal utcai futóversenyt szervezünk egészséges ételkóstolóval. Az Egészségközpont tornaszobáiban lehetőség van különböző alakformáló-, és kondicionáló tornán való részvételre, egyéni edzésre is. Több esetben szerveztünk már közös egészségnevelő projektet Lővéte testvértelepülésünkkel.

Közösségi programjainkról minden esetben a Domaszéki Hírmondóból értesülhet a tisztelt lakosság.

### *Domaszéki Élhetőbb Faluért Közhasznú Egyesület*

A Domaszéki Élhetőbb Faluért Közhasznú Egyesület 2005 novemberében alakult azzal a céllal, hogy településünk lakosságát hatékonyabban bevonja a falu fejlődésébe, élhetőbbé tételébe. Ez alapján a legfőbb tevékenységi körök, a közterületek védelme, önkéntes karbantartása, környezettudatos életmódra nevelés, a helyi értékek, régi egyedi épületek védelme, a tipikus alföldi környezet megóvása. Az egyesület továbbá fontos szerepet vállal települési és kistérségi szinten is ifjúsági, sport, kulturális és szabadidős rendezvények szervezésében, lebonyolításában. Az Egyesület a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § c.) pontjában megjelölt közhasznú tevékenységek közül az alábbi közhasznú tevékenységeket végzi: a) környezetvédelem, b) természetvédelem, állatvédelem, c) kulturális tevékenység, d) kulturális örökség megóvása, e) nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, f) a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység, g) sport, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével.

Az egyesület legjelentősebb programjai, rendezvényei:

Szemétyűjtési közterület rendezési akciók szervezése többször egy évben. Környezetvédelmi, egészségügyi és ismeretterjesztő előadások szervezése a „Téli esték” programsorozaton belül.- Társastánc tanfolyam szervezése- Színjátszó csoport- Művészeti kör és énekkar (vegyes-kórus) beindítása- Környezetvédelmi tábor szervezése- Az egyesület 2007.szeptemberében indította el a Domaszék Tv-t, amely jelenleg képűjságot sugároz a domaszéki kábeltelvíziós hálózaton.- Nemzetközi néptánc találkozó szervezése 2007 és 2008 nyarán. Működésünk során eredményesen segítettük a különböző helyi és térségi szervezetek és a lakosság közti információáramlást, valamint a lakosok között is.- Részt veszünk a domaszéki Falunappal egybekötött Répafesztiválon, és a novemberi Katalin-bálon, a helyi táncsoporttal együttműködve műsort szolgáltatunk, valamint tombolát szervezünk.- Ötödik éve folyik nagy sikerrel a Falukarácsony nevű programunk, amely során rászorulóknak gyűjtünk, szeretetvendégségre invitálunk mindenkit és a művészetek segítségét kérve lehetőséget teremtünk, hogy bárki megélhesse a közösség fenntartó erejét a szeretetünnepe kapcsán is.- Mórahalommal együttműködve részt vettünk a Megyejáró Néptánc Gála szervezésében, - a röszei Beretzk Péter Természetvédelmi Klub Egyesülettel pedig tanösvényt hoztunk létre a Madarász-tó környékén a helyi természeti ritkaságok felfedezésére.

Egyesületünk újult erővel vetette bele magát új hagyományok megteremtésébe. „Téli Esték” címmel rendezvénysorozatot indítottunk. Előadásokat tartott Juhász Péter egyetemi tanár, egészségfilozófus, felnőttoktatási szakértő. Az előadások témái: mozgás és táplálkozás, szervrendszerek szerinti elváltozások, szenvedélybetegségek, gyógynövények, aromaterápia, homeopátia, mentális egészségvédelem. Másik előadás sorozatunk fő témája a környezetvédelem, de minden évben más oldaláról megközelítve. A szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés típusai, a hulladék jövőbeni hasznosulása, a megújuló energiaforrások használatának témáját szakértő előadók segítségével dolgozzuk föl minden korosztálynak érthető és élvezetes módon. Fontosnak tartjuk a kultúra folyamatos fejlesztését, ennek jegyében pályáztunk és nyertünk a Könyvtámasz Alapítvány által kiírt pályázaton, melynek eredményeként 250 ezer Ft-os könyvcsomaggal gazdagítottuk a domaszéki könyvtár állományát, elsősorban kortárs írók műveivel. A kulturális és környezetvédelmi nevelés mellett a község infrastruktúrájának fejlesztése is fontos számunkra ezért pályáztunk és nyertünk támogatást a helyi Szabadság tér területrendezésére, valamint közösségi épületek felújításában és a közterületek rendezésében is segítséget nyújtottunk a helyi önkormányzatnak. Az egyesület 2005-ben alakult 10 fővel, hogy községünkben és a térségben képviselhesük a civilek érdekeit, és föl szólalhassunk a különböző problémák kapcsán. 2009-re már 16 fizető tagunk volt, ezen kívül pártoló tagság alakult és több csoport is működik szervezetünk mellett, kiknek érdekeit mi képviseljük. Színjátszó csoport, művészeti kör, népdalkör, ifjúsági tagozat, Doma Tv stábja. Kapcsolatot tartunk és együttműködünk a településen és a környéken működő civil szervezetekkel, valamint országos projekteken is részt veszünk. 2007-ben közhasznúvá váltunk, hogy még eredményesebben működhesünk. A domaszéki Önkormányzat pénzügyileg is támogatja szervezetünket, amely támogatás lehetővé teszi

a folyamatos pályázást, önerőt biztosít. Több nyertes pályázat és megvalósult projekt után, tisztán látjuk, hogy tagjaink jól tudnak együttműködni és eredményesen dolgozik az egyesület.

### *Domaszék Szébb Jövőjéért Közalapítvány*

1.) A közalapítvány célja: Domaszék Községben a környezetvédelmi előírások betartásának elősegítése érdekében a lakossági szennyvízelvezetés – zárt rendszerű csatornahálózat létrehozásának – és szennyvíztisztítás műszaki megvalósításának támogatása, megszervezése, valamint e célnak és ezen ellátások folyamatossága biztosításának támogatása, illetve a mindenhez szükséges tevékenységek elvégzése.

A közalapítvány célul tűzi ki továbbá a közösségi kulturális programok és a lakosság részére rendezendő szabadidős és kulturális rendezvények szervezését, pénzügyi támogatását.

2.) A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi XLVI. törvény 26. § c.) pontja szerint az alapítvány az alábbi közhasznú tevékenységeket folytatja: Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés (A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerint).

Természetvédelem, környezetvédelem (a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvény, a környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény). Kulturális tevékenység (a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény). Gyermekek-, és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint). Sport, a munkaviszonyban és a polgári jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sport tevékenység kivételével (a sportról szóló 1996. évi LXIV. törvény szerint).

3.) Az alapítvány céljainak megvalósítása érdekében az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. §-ban foglalt, az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodásról, a sport támogatása az épített és természeti környezet védelme, vízrendezés és csapadékvíz elvezetés, közösségi tér biztosítása, közművelődési tevékenységekben folyamatosan együttműködik, részt vállal és részben átvállal önkormányzati feladatokat.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat. Az egyházi és civil szervezetekkel is jónak mondható az önkormányzat együttműködése, tekintettel a feladatok megosztására és

programok szervezésében egyaránt. Az önkormányzat a civil szervezeteket anyagilag is támogatja.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

*Domaszék a Szegedi Többcélú Kistérségi Társulásnak, a Domaszék-Röszke Szennyvíztisztító Társulásnak tagja.*

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

*A településen nincs nemzetiségi önkormányzat.*

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

*A település civil szervezetei a már fentebb az a) pontban leírt módon igyekeznek az egyenlő bánásmód feltételeinek megfelelően programokat szervezni. Odafigyelnek, hogy egyetlen csoport se kerüljön hátrányba tevékenységük során.*

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

*Munkahelyek teremtésével a foglalkoztatás növelésével tudnak a for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásába bekapcsolódni.*

## **9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága**

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

*A HEP elkészítésében fontos része volt a széleskörű adatgyűjtésnek. A szükséges adatok és információk gyűjtését a település intézményeinek segítségével szereztük be. Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online , illetve telefonos kapcsolattartásra, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos*

*problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrálódott.*

*b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.*

*A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Az önkormányzat a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit kéri, a Helyi Esélyegyenlőség Program megvalósításában való közreműködésüket, támogatásukat. A program az Önkormányzat honlapján, [www.domaszek.hu](http://www.domaszek.hu) közzétételre kerül.*

## A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

### 1. A HEP IT részletei

#### A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<p><i>A természetes születések száma kevesebb a településen, mint a halálozások száma.</i></p> <p><i>A nyugdíj előtt állók elhelyezkedési lehetőségei csökkentek.</i></p> <p><i>Lakásfenntartási nehézségek megoldásáról tájékoztatás hiánya, szociális tűzifa támogatás hiánya.</i></p> <p><i>Szociális bérlakások hiánya.</i></p>	<p><i>Gyermekvállalási kedvet ösztönző lehetőségek felkutatása.</i></p> <p><i>Közfoglalkoztatási program. A munkába állást elősegítő tréningek szervezése, pályázat írásról, munkavállalói jogokról, törvényi előírásokról tájékoztatás nyújtása. Ingyenes jogi tanácsadás biztosítása. Önkormányzati tűzifa támogatás bevezetése a lehetőségekhez mérten. Segélyszervezetekhez irányítás. Krízis segély</i></p> <p><i>Szociális bérlakások építése pályázati lehetőségek által.</i></p>
Gyermekek	<p><i>A sportnak fontos szerepe legyen a fiatalok életében, szabadidejük hasznos eltöltésében. Sportpálya öltözőjének korszerűsítése, átépítése.</i></p>	<p><i>JUDO terem építése pályázati forrásból. Sportpálya öltözőjének kialakítása, korszerűsítése pályázati forrásból.</i></p> <p><i>Pszichológus szakember alkalmazása.</i></p>

	<p><i>Magatartási problémákkal szembesülnek a pedagógusoknak iskolában és az óvodában is. Az iskolai szünidei nyári táboroztatás elősegítése, változatosabbá tétele.</i></p> <p><i>Nincs nagyobb létszámú közösségi összejövetelek, kulturális események, gyermek, ifjúsági és felnőtt programok befogadására alkalmas kultúrház</i></p>	<p><i>Költségkímélő lehetőségek, Nyugdíjas Klub tagjainak közreműködése, önkormányzattól kerékpár biztosítása kirándulásokhoz.</i></p> <p><i>Kultúrház építése pályázati forrás lehetőségével.</i></p>
Idősek	<p><i>Idősek napközbeni ellátása a településen kerülne megvalósításra kedvezőbb lenne az idős emberek számára. Nyugdíjas Klub összejöveteleinek állandó helyszín biztosítása.</i></p> <p><i>Közösségi épületek, Közösségi Ház akadálymentesítése, elérhetővé tenne még több idős embernek a rendszeres közösségi programokban való részvételt.</i></p>	<p><i>Önkormányzati ingatlan alkalmassá tétele, felújítása vagy építése, pályázati forrás elérésével.</i></p> <p><i>Közösségi Ház akadálymentesítése pályázati forrás megkeresésével.</i></p>
Nők	<p><i>A kisgyermekes anyukákat az elmagányosodás veszélye fenyegeti a napi rutin monotonná válása miatt.</i></p> <p><i>GYES-ről, GYED-ről a munkaerőpiacra visszatérő anyukák segítése.</i></p>	<p><i>Családi és baba-mama programok szervezése, időszakos gyermekfelügyelet biztosítása.</i></p> <p><i>Állásbörzék szervezése, átképzési lehetőségekről tájékoztatás, életvezetési tanácsok adása. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.</i></p>
Fogyatékkal élők	<p><i>Info-kommunikációs akadálymentesítés hiánya.</i></p>	<p><i>Domaszék község honlapjának akadálymentesítése pályázati forrásból.</i></p>

	<i>Középületek megközelítésének biztosítása fogyatékkal élőknek is.</i>	<i>Középületek akadálymentesítése</i>
--	---	---------------------------------------

*A beavatkozások megvalósítói*

<i>Célcsoport</i>	<i>Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése</i>	<i>Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst</i>
<i>Romák és/vagy mélyszegénységben élők</i>	<i>Nyugdíj előtt állók munkavállalásának segítése, lakásfenntartási nehézségek csökkentése, szociális lakhatás elősegítése.</i>	<i>Domaszék Nagyközségi Önkormányzat, Domaszéki Családsegítő Szolgálat</i>
<i>Gyermekek</i>	<i>Sport népszerűsítése, magatartási problémák javítása, nyári táboroztatás segítése, kulturális programok biztosítására Kultúrház létesítése.</i>	<i>Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Jázmin Nyugdíjas Klub Domaszéki Családsegítő Szolgálat</i>
<i>Idősek</i>	<i>Idősek napközbeni ellátása helyben, Közösségi Ház akadálymentesítése .</i>	<i>Domaszék Nagyközségi Önkormányzat</i>
<i>Nők</i>	<i>Programok szervezése, tájékoztatás képzési lehetőségekről, munkába állás segítése, életvezetési tanácsok nyújtása.</i>	<i>Domaszéki Családsegítő Szolgálat Munkaügyi Központ Civil szervezetek</i>
<i>Fogyatékkal élők</i>	<i>Középületek és a települési honlap info-kommunikációs akadálymentesítése.</i>	<i>Domaszék Nagyközségi Önkormányzat</i>

*Jövőképünk*

*Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a munkanélküliek, az idősek, a nők, a gyermekek a, fogyatékkal élők esélyegyenlősége megvalósul.*

*Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.*

*Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek védelmét, esélyegyenlőségét az élet minden területén.*

*Folyamatosan odafigyelünk az idősek támogatására, segítésére.*

*Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, a gyermekvállalás terheinek csökkentését és az egyenjogúság biztosítását a munkavállalás területén.*

*Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviseletére, akadálymentes környezetük biztosítására és az információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.*

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	
Résztevők és felelős	
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	

## 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve 2021-es felülvizsgálat során módosult (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Közfoglalkoztatási program folytatása.	Az 59 év feletti munkanélküliek számának csökkentése.	A nyugdíj előtt álló munkavállalók elhelyezkedési lehetőségeinek növelése.		Közmunka program folytatása, tájékoztatás nyújtása, munkába állást elősegítő tanácsadás, munkába állást elősegítő tréningek szervezése, törvényi előírásokról tájékoztatás nyújtása, ingyenes jogi tanácsadás biztosítása.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat, Munkaügyi Központ	2023. 12. 31. (vasárnap) Kiemelt figyelem az eü.szolg.jog. tekintetében.	Csökkenő munkanélküliség az 59 év feletti korosztály tekintetében.	Humán erőforrások.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható.
2	Lakásfenntartási nehézségek csökkentése.	Adósságcsökkentési támogatás, szociális tűzifa támogatás hiánya.	Lakásfenntartási nehézségek csökkentése a településen.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2013.(XII. 12.)önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról	Önkormányzati tűzifa támogatás a lehetőségekhez mérten, települési krízis segélyezés. A rászorulóknak segélyszervezetekhez irányítása.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat, Domaszéki Családsegítő Szolgálat.	2023. 12. 31. (vasárnap) Kiemelt figy. a téli tüzelő megléte.	Csökkenteni a lakásfenntartási nehézségekkel küzdők számát.	Technikai, humán, pénzügyi forrás.	Erőforrások biztosítása.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Sportolási lehetőségek bővítése.	A sportnak legyen fontos szerepe a fiatalok életében, szabadidejük értékes eltöltésében.	A sport, JUDO népszerűsítése a fiatalok körében.		JUDO terem építése. A sportpálya öltözőjének korszerűsítése pályázati forrás lehetőségével.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) "C" Típusú sportpark létrehozása 2019. év	Sportoló fiatalok számának növelése.	Pályázati forrás esetén.	Sportág népszerűsítése.

2	Gyermekek magatartási és viselkedési problémái.	Viselkedési és magatartási problémák növekedése az általános iskolában és óvodában.	Csökkenő számú pedagógiai, fegyelmezési problémák elérése.		Pszichológus szakember segítségét igénybe venni.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat	2023. 12. 31. (vasárnap) Óvodában hetente pszichológus elérhető.	Csökkenő magatartási és viselkedési problémák.	Humán.	Rendszeres terápiás pszichológiai tanácsadás.
3	Gyermekek nyári táboroztatása.	Szünidei gyermekelhelyezés megoldása, nyári gyermektáboroztatás elősegítése.	Gyermekek nyári táboroztatásának elősegítése, változatosabbá tétele.		Idős emberek bevonása a táborok munkájába. Eszközök, kerékpárok biztosítása.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat, Jázmin Nyugdíjas Klub, Általános Iskola	2023. 12. 31. (vasárnap) Kerékpárok biztosítása nyári tábor résztvevőinek.	Táboroztatás költségeinek csökkentése.	Humán, technikai.	Folyamatosság biztosítása.
4	Kultúrház építése.	Kultúrház építése a pályázati lehetőségek tekintetében.	Kulturális programok, közösségi összejövetelek szervezése, illetve az ezek iránti érdeklődés növelése.		Nagyobb létszámú közösségi összejövetelek, kulturális események, gyermek, ifjúsági és felnőtt programok, rendezvények befogadására alkalmas épület megépítése.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	Kulturális programok, összejövetelek számának növekedése.	A megvalósítás pályázati forrás igénybevételével lehetséges.	Állanó, rendszeres programok biztosítása.

### III. A nők esélyegyenlősége

1	Kisgyermekes anyukák otthoni elmagányosodása.	A napi rutin monotonná válása, a folyamatos otthon töltött idő a kismamák, anyukák kirekesztettség érzetét idézhetik elő.	A kisgyermekes anyukák otthonról kimozdulásának elősegítése, közösségi programokon való részvételük támogatása.		Baba-Mama Klub szervezése.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Bölcsődei programok, szülőkkel együtt szervezése.	Programokon résztvevők számának növekedése.		Érdekes, izgalmas a célközönységet érdeklő témák felvetése.
2	Nők visszatérése a munkaerőpiacra.	A nők segítése a munkaerőpiacra való visszatérésben a GYED, GYES eltelte után.	Az aktív korú nők munkanélküliségének csökkentése.		Állásbörzék szervezése, életvezetési tanácsok, átképzési lehetőségekről tájékoztatás nyújtása. Családbarát munkahelyek népszerűsítése.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat	2023. 12. 31. (vasárnap) Bölcsődei munkahelyek számának növekedése.	A munkába álló nők számának növekedése.		Folyamatos tájékoztatás.

### IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Idősek napközbeni ellátása.	Idősek napközbeni ellátása helyi, települési szinten kedvezőbb lenne.	Idősek közösségi életének elősegítése.		Idősek napközbeni otthona létesítése a településen. Nyugdíjasok állandó összejöveteleinek helyszín biztosítása.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	Időse napközbeni ellátása.	Pályázati forrás igénybevételével megvalósítható.	
---	-----------------------------	---	--	--	---	-----------------------------------	--------------------------	----------------------------	---	--

2	Közösségi Ház akadálymentesítés e.	A mozgásukban akadályozott idős emberek programokon nem tudnak részt venni, mert a Közösségi Ház épületében nem megoldott a lépcsők akadálymentesítése.	A Közösségi Ház akadálymentesítése.		A mozgásukban akadályozott idős emberek A Közösségi Házban szervezett rendezvényekre, eljutásának elősegítése.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	Elkészült akadálymentesítés.	Pályázati forrás igénybevételével megvalósítható.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Info-kommunikációs akadálymentesítés.	Domaszék honlapjának elérése a fogyatékkal élők számára még nem teljes mértékben megoldott.	Domaszék honlapjának akadálymentesítése.		fogyatékkal élők is elérjék elektronikus formában az ügyintézés lehetőségét.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Tíz ingyenes wifipont kialakítása kül-és belterületen.	Elkészült akadálymentes honlap.	Pályázati forrás elérése esetén megvalósítható.	Folyamatos frissítés.
2	Középületek akadálymentesítés e.	Még nem teljes mértékben megoldott a középületek akadálymentesítése.	A középületek teljes akadálymentesítése		A középületek használatának lehetővé tétele.a fogyatékkal élők számára.	Domaszék Nagyközségi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Település meglévő középületeinek 70%-a akadálymentesített.	Akadálymentes épületek a fogyatékkal élők szempontjából.	Pályázati források igénybevételével.	Folyamatos karbantartás.

## 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Öregedési index csökkentése.	Természetes születések száma	A születések számának	Településfejlesztési koncepció.	Családbarát intézkedések.	Domaszék Nagyközség	2023. dec.31.	Növekszik a gyermekek száma.	Pénzügyi, technikai.	Fiatal családok településre

		kevesebb, mint a halálozások száma.	növekedése.			Önkormányzat.				vonzása.
2	Az 59 év feletti munkanélküliek számának csökkentése.	Nőtt a nyugdíj előtt álló munkanélküliek száma.	A nyugdíj előtt állók elhelyezkedésének elősegítése.		Közmunka program folytatása, tájékoztatás nyújtása, munkába állást elősegítő tanácsadás.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat, Munkaügyi Központ.	2023.dec.31.	Csökkenő munkanélküliség az 59 év feletti korosztály tekintetében.	Humán.	Folyamatosság biztosítása.
3	Lakásfenntartási nehézségek.	Adósságcsökkentési támogatás, szociális tűzifa támogatás hiánya.	Lakásfenntartási nehézségek csökkentése.		Önkormányzati tűzifa támogatás a lehetőségekhez mérten segélyezés. Segélyszervezetekhez irányítás.	Domaszék Nagyközség Önkormányzata, Domaszéki Családsegítő Szolgálat.	2023.dec.23.	Csökkenteni a lakásfenntartási nehézségekkel küzdők számát.	Technikai, humán, pénzügyi.	Erőforrások biztosítása.
4	Szociális bérlakások hiánya.	A szociálisan rászorulóknak lakhatási lehetőségei korlátozottak.	Szociális bérlakások számának növelése.		Bérlakások építése pályázati forrás segítségével..	Domaszék Nagyközség Önkormányzata.	2023. dec.31.	Növelni a szociális bérlakások számát.	Pályázati források esetén.	Folyamatos motiváltság.
<b>II. A gyermekek esélyegyenlősége</b>										
1	A sportolási lehetőség biztosítása.	A fiatalok szabadidejének eltöltésében a sport szerepének fontossága.	A sport JUDO népszerűsítése.		JUDO-terem építése.	Domaszék Nagyközség Önkormányzata.	2023. dec. 31.	Növelni a sportoló fiatalok számát.	Pályázati forrás esetén.	Sportág népszerűsítése.
2	Magatartási problémák növekedése.	Viselkedési és magatartási problémák növekedése iskolában, óvodában.	Csökkenő nevelési és pedagógiai problémák.		Pszichológus szakember alkalmazása.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat.	2023.dec.31.	Csökkenjen a magatartásproblémák száma.	Humán.	Rendszeres, terápiás pszichológiai tanácsadás.
3	Nyári táboroztatás	Szünidei gyermekelhelyezés, táboroztatás.	Táboroztatás elősegítése, változatosabbá tétele.		Idősek besegítése, kerékpárok biztosítása.	Jázmin Nyugdíjas Klub, Nagyközségi Önkormányzat Általános Iskola.	2023.dec.31.	Táboroztatás költségeinek csökkentése.	Humán, technikai.	Folyamatosság biztosítása.
4	Kultúrház létesítése.	Nincs nagyobb létszám	Kulturális programok, nagyobb		Kultúrház építése.	Domaszék Nagyközségi	2023. dec. 31.	Kulturális programok iránti	Pályázati forrás esetén.	Állandó programok

		befogadására alkalmas közösségi szintér.	létszámú közösségi események szervezése.			Önkormányzat.		érdeklődés növelése.		biztosítása.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Elmagányosodás.	Kisgyermekes anyukák otthon elmagányosodás veszélye.	Közösségi eseményeken való részvétel elősegítése.		Baba-Mama Klub szervezése.		2023. dec. 31.	A résztvevők számának növekedése.	Humán.	Érdekes, izgalmas programok szervezése, folyamatos motiváltság.
2	Visszatérés a munkaerőpiacra.	Nehéz a munkaerőpiacra újra visszatérni a GYED-ről, GYES-ről.	Aktív korú nők munkanélküliségének csökkentése.		Állásbörzék szervezése, életvezetési tanácsok, átképzési lehetőségekről tájékoztatása. Családbarát munkahelyek népszerűsítése.	Domaszéki Családsegítő Szolgálat.	2023. dec. 31.	Munkába álló nők létszámának növekedése.	Humán.	Folyamatos tájékoztatás.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek Napközi Otthona.	Idősek napközi ellátása helyi, települési szinten kedvezőbb lenne.	Idősek közösségi életének elősegítése.		Idősek Napközi Otthona létesítése a településen.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat.	2023. dec. 31.	Idősek napközi ellátása	Pályázati forrás esetén.	Programok szervezése.
2	Közösségi Ház akadálymentesítése.	Mozgásukban akadályozott idős emberek programokon nem tudnak részt venni, mert az épületben lévő pincébe vezető lépcső akadálymentesítése nem megoldott.	Idős emberek rendezvényekre, összejövetelekre eljutásának segítése.		Közösségi Ház akadálymentesítése.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat.	2023. dec. 31.	Elkészült akadálymentesítés	Pályázati forrás esetén.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Info-kommunikációs akadálymentesítés	Domaszéki honlapjának elérése	Domaszéki honlapjának akadálymentesítése		Domaszéki honlapjának akadálymentesítése.	Domaszéki Nagyközségi Önkormányzat	2023. dec. 31.	Elkészült akadálymentes honlap	Pályázati forrás esetén.	

	.	fogyatékkal élőknek nem megoldott.	el a fogyatékkal élők is elérnék elektronikus formában az ügyintézés lehetőségét. .			t.				
2	Középületek akadálymentesítése.	Még nem teljes mértékben megoldott a középületek akadálymentesítése.	A teljes akadálymentesítés megvalósítása.		A középületek használatának alkalmassá tétele a fogyatékkal élők számára is.	Domaszék Nagyközség Önkormányzata.	2023.dec.31.		Pályázati forrás és önerő segítségével.	

### 3. Megvalósítás

#### A megvalósítás előkészítése

*Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.*

*Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.*

*Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.*

*Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.*

*A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.*

#### A megvalósítás folyamata

*A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.*

*A HEP Fórum feladatai:*

*- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,*

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

*Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.*

*A HEP Fórum működése:*

*A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.*

*A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.*

*A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.*

*A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.*

Monitoring és visszacsatolás
------------------------------

*A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.*

Nyilvánosság
--------------

*A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.*

*A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.*

*A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.*

*A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.*

**Kötelezettségek és felelősség**

*Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:*

*A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről*

*Dr. Pálfi Tímea Ágnes jegyző felel.:*

- *Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.*
- *Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.*
- *Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így*
  - *Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.*
  - *Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.*
  - *Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.*
  - *Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni*

*A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:*

- *a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),*
- *a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,*
- *az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen*
- *a HEP Fórum összehívása és működtetése.*

*A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői*

- *felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.*
- *Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.*
- *Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.*
- *Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.*

*Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)*

Érvényesülés, módosítás
-------------------------

*Amennyiben a kétévente előírt –de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető-felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.*

*A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.*

*Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.*

*Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.*

#### 4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Domaszék Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 70/2019.(III.28.) Kt. h. számú határozatával elfogadta.

Domaszék, 2019. 04. 01.  
Dátum

Aláírás

A Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Jázmin Nyugdijas Klub

Domaszék, 2019. 04. 01.  
Dátum

Partner aláírás

SZKTT Egyes. Szoc. Int. Családsegítő, Gyermekjóléti és Védőnői Szolgálat Domaszék

Domaszék, 2019. 04. 01.  
Dátum

Partner aláírás

Domaszéki Bálint Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Domaszék, 2019. 04. 01.  
Dátum

Partner aláírás

Domaszéki Ifjúsági Önkormányzat

Domaszék, 2019. 04. 01.  
Dátum

Partner aláírás

*I. A Domaszék Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.*

*II. Ezt követően Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Polgármestere, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet 1. §-ában kihirdetett veszélyhelyzetre figyelemmel, a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján Domaszék Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva, a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) a 19/2021.(III. 26.) Polgármesteri határozatával elfogadta.*

*III. A veszélyhelyzetre való tekintettel a HEP Fórum keretében a partnerekkel történő konzultáció online formában valósult meg.*

*Domaszék, 2021. 03. 26.*

*Sziráki Krisztián  
polgármester*

## HEP elkészítési jegyzék<sup>2</sup>

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

HEP részei <sup>4</sup>									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE

<sup>2</sup> Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

<sup>3</sup> A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

<sup>4</sup> A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

**R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.**

<sup>5</sup> Az adott partner aláírással hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.